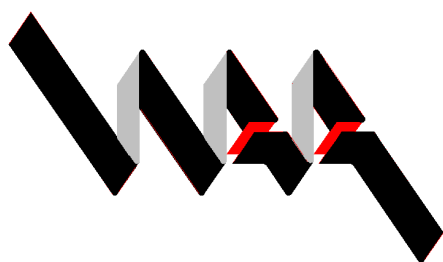

Voorjaarsnota 2015

(Primaire begroting 2016)

Gemeenschappelijke Regeling WAA

Werkvoorzieningschap

Aanvullende

Arbeid **V**enlo e.o.

Venlo, juni 2015

Inhoudsopgave

Bericht van het Dagelijks Bestuur	3
1. Management summary	3
2. Doelstelling van WAA	6
3. Algemene ontwikkelingen op bestuurlijk niveau	6
4. Beleidsvisie van het bestuur	7
5. Ontwikkelingen ten aanzien van de gemeenschappelijke regeling	8
6. Ontwikkelingen in de Wsw	9
7. Realisatie van doelmatigheid en rechtmatigheid	9
8. Voorstel tot vaststelling van de begroting	10
Begroting	11
Programmaverantwoording	11
1. Algemeen	11
2. Sociaal beleid	12
3. Financieel beleid	13
4. Toekomstverwachting	16
Overige paragrafen	22
1. Weerstandvermogen en risicobeheersing	22
2. Rechtmatigheid	22
2.1 Risico's voor het Schap als publiekrechtelijke organisatie	22
2.2 Bedrijfsrisico's vanuit het ondernemerschap	24
3. Onderhoud kapitaalgoederen	25
4. Financiering	25
5. Verbonden partijen	28
6. Lokale heffingen	28
7. Grondbeleid	28
Overzicht van baten en lasten begroting	29
Overzicht van baten en lasten	31
Kasstroomoverzicht	32
Toelichting op de programmabegroting	33
Kengetallen	36

Bericht van het Dagelijks Bestuur

1. Management summary

Voor u ligt de primaire begroting 2016 van de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningschap Aanvullende Arbeid Venlo en omstreken (hierna te noemen WAA of Schap). Deze primaire begroting is opgemaakt conform de vanaf 2005 verplichte verslaggevingvoorschriften voor een Gemeenschappelijke Regeling (BBV).

Algemeen

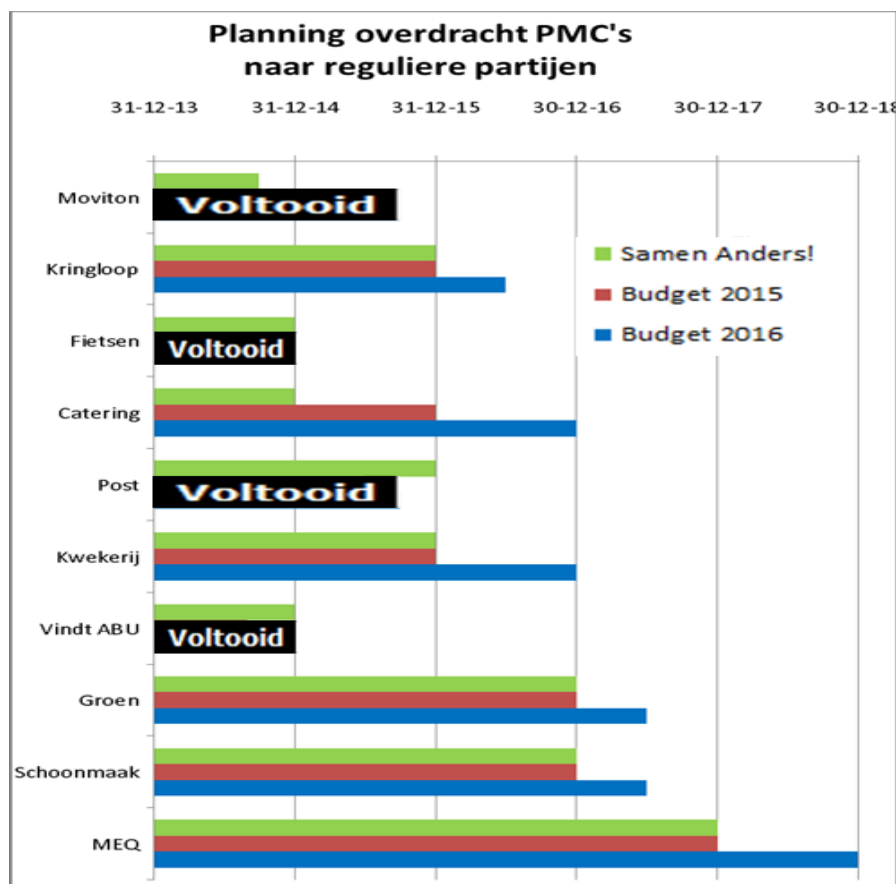
Evenals in 2015 zijn in 2016 de contouren en uitgangspunten van de Participatiewet en de financiële vertaling hiervan in de Rijksbegroting van het ministerie van SZW normatief en kader stellend geweest.

Eveneens kader stellend voor WAA overall is ook in deze primaire begroting het strategische koersdocument Samen Anders!. Dit document is geschreven vanuit het visiedocument Samen Groeien wat opgesteld is door de drie schapsgemeenten. De koers is en blijft gericht op het omvormen van WAA naar een sociaal duurzaam detacheringsbedrijf voor Wsw-ers.....

De primaire begroting 2016 is binnen deze kaders te zien als een actualisatie van de fasering/planning van Samen Anders! o.b.v. de realisatie, nieuwste inzichten en inschattingen o.b.v. de stand van zaken ultimo maart 2015.

... en concreet in 2016 betekent dit voor onze PMC's dat.....

T.o.v. Samen Anders! zal de verwachte overdracht van enkele PMC's naar reguliere marktpartijen later dan gepland gaan plaatsvinden. In onderstaand schema is de nieuwe planning hiervan weergegeven in de kolom Budget 2016 en afgezet tegenover Samen Anders! en de verwachtingen zoals die waren opgenomen in het budget 2015:

Door deze bewegingen te maken zal de exploitatie van WAA – in lijn met de strategische opdracht – minder financieel risicodragend worden voor wat betreft specifieke productmarktcombinaties in uiteenlopende afzetmarkten. Én wordt de beweging van “binnen naar buiten” versneld ingezet. Bij het overdragen van activiteiten staat het behoud van structurele en duurzame werkgelegenheid voor onze doelgroep bij de overnemende partij centraal.

..... en voor de uitvoeringsorganisatie van WAA betekent het dat in 2016.....

De beweging vanaf 2015 van afzonderlijke en losstaande verschillende entiteiten in het sociale domein binnen de regio Noord-Limburg naar één regionaal werkgeversservicepunt en één nieuwe regionale opzet voor de doelgroep Participatiewet i.c.m. een toekomstige krimp van WAA, hebben ertoe geresulteerd dat gemeenten hebben aangegeven WAA en haar uitvoeringsorganisatie middels een verdergaande efficiencyoperatie kleiner en fijner te willen zien. Hoe kleiner immers WAA, hoe kleiner de vaste inbreng uit bestaande structuren, hoe groter de flexibiliteit t.a.v. inrichting e.d. voor de nieuwe regionale opzet voor de doelgroep Participatiewet en hoe kleiner mogelijke frictie bij de ombouw is hierbij de lijn. Een lijn die WAA en haar uitvoeringsorganisatie eind 2013 hebben ingezet, die in 2014 verder is opgepakt en ook in 2015 en 2016 en volgende jaren wordt doorgetrokken.

..... meer met minder blijft het credo van het Rijk.....

Het Rijk geeft in haar Rijksbegroting 2015 wederom duidelijk aan dat gemeenten en in haar verlengde het Schap, alle wettelijke taken rondom de Wsw vanaf 2015 over de volle breedte moeten uitvoeren met minder middelen dan tot en met 2014 hiervoor beschikbaar waren. Primair is aangegeven dat de Wsw bijdrage per arbeidsjaar vanaf 2015 niet meer zal worden geïndexeerd en bovendien nominaal en jaarlijks met 1/6^e deel zal worden afgebouwd van ongeveer € 26.000 naar uiteindelijk structureel € 22.700 per Wsw-arbeidsplaats in 2021. In 2015 heeft het Rijk deze korting op de rijksbijdrage Wsw beperkt. Vooralsnog gaan we er in deze primaire begroting vanuit dat deze beperking van de aangekondigde korting voor 2015 blijvend zal zijn maar ook alleen en eenmalig voor 2015 van toepassing zal zijn. De budgettaire kortingen die onverminderd in komende jaren vanaf 2016 in het vooruitzicht zijn gesteld, blijven staan voor de Wsw en onderstrepen de noodzaak van de bij WAA in gang gezette veranderingen. En dat niet alleen voor WAA maar voor het gehele terrein van gesubsidieerde arbeid.

.... terwijl de economie nét een beetje uit het dal kruipt.

De verwachtingen van het CPB ten aanzien van de algemene economische situatie voor 2016 en volgende jaren zijn positief. Het CPB verwacht voor 2016 een economische groei van 2% of meer. Desondanks blijft er sprake van een relatief hoge werkloosheid en vooralsnog is het Rijk niet direct voornemens de zeer forse reeds ingezette bezuinigingen te mitigeren. Hierdoor blijft er forse druk op de hele publieke sector in ons land.

De bezuinigingen overall raken WAA zowel rechtstreeks (via de Wsw-bijdrage) maar zeker ook indirect doordat de toegevoegde waarde en bedrijvigheid in het algemeen en met name in de public sector onder grote druk staan. Deze ontwikkelingen zijn weer van grote invloed op de mate waarin en de wijze waarop WAA overall in staat is de beoogde omslag naar een “sociaal uitzendbureau” voor 2016 en de komende jaren ten volle door te kunnen voeren. Meer externe en renderende plaatsingen kunnen alleen gerealiseerd worden als er voldoende werk is in de regio tegen redelijke marges én het reguliere bedrijfsleven en de overheid jaarlijks voldoen aan hun toezeggingen uit het Sociale akkoord dat er jaarlijks meer en voldoende reguliere plaatsen beschikbaar komen om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt met loonkostensubsidie regulier te plaatsen. Hier was, is en blijft vooralsnog onder het huidige politieke en economische gesternte een latent maar daardoor niet minder belangrijk financieel risico aanwezig voor zowel WAA als gemeenten!

Bezetting Wsw voor 2016

In deze primaire begroting 2016 is uitgegaan van het huidige Wsw kader zoals dat voor 2016 ook onder de nieuwe Participatiewet zal blijven gelden. Voor 2016 is de onderstaande Wsw-bezetting voor het Schap en de (deelnemende) gemeenten geraamd:

2016 Wsw in arbeidsjaren	Bezetting Wsw totaal per gemeente *	Af: door (deelnemende) Gemeenten geplaatst via PGB / bij andere schappen	Resteert: totaal WSW plaatsingen Schap WAA bij WAA groep NV
Gemeente			
Beesel	68,5	-/- 6,0	62,5
Bergen	104,0	-/- 15,0	89,0
Venlo	596,0	-/- 8,0	588,0
Overige gemeenten	19,7	-/- 2,0	17,7
Totaal	788,2	-/- 31,0	757,2

*) Totaal taakstelling per gemeente is berekend o.b.v. extrapolatie van gegevens ultimo maart 2015 per gemeente

Ten opzichte van de 2015 daalt de totale bezetting SW bij gemeenten in 2016. Dit omdat er sprake zal zijn van natuurlijke uitstroom terwijl er vanaf 1-1-2015 geen instroom meer is in de Wsw. Ten opzichte van Samen Anders! is er, evenals in 2015, ook in 2016 nog sprake van een hogere Wsw bezetting omdat er m.n. in het tweede halfjaar 2014 meer instroom in de Wsw is geweest dan eerder verwacht. Dit m.n. omdat veel mensen hebben besloten in het tweede halfjaar van 2014 de laatste kans om alsnog de Wsw te benutten voor het bieden en ontvangen van een passende werkplek met beide handen aan te pakken.

Financiële samenvatting

In 2016 leidt de latere overdracht dan gepland van m.n. verliesgevende PMC's tot een lager bedrijfsresultaat. Het bedrijfsresultaat verslechtert t.o.v. Samen Anders! met ca. € 600.000, dit vooral a.g.v. een lagere toegevoegde waarde en hogere bedrijfskosten. Dit wordt grotendeels gecompenseerd door een beter subsidieresultaat met ca. € 550.000 t.o.v. Samen Anders!. Dit vooral door een hogere rijksbijdrage per Wsw-er. De frictiekosten 2016 bevinden zich ongeveer op het in Samen Anders! aangegeven niveau. Het totale financiële tekort excl. gemeentelijke bijdragen (gemeentelijke aandelen in het tekort) komt in 2016 uit op € 3.359.000 en bevindt zich hiermee op het totale niveau van Samen Anders! (€ 3.336.000). Het begrote tekort voor 2016 zal gedekt worden door een gemeentelijke bijdrage van €3.183.000 (is idem als in Samen Anders!), een structurele bijdrage uit de bestemmingsreserve van € 39.000 en een incidentele bijdrage uit de bestemmingsreserve van € 250.000 zijnde een te verwachten eenmalige herstructureringsbijdrage Wsw o.b.v. de motie Kersten / sectorplan Wsw 2015-2016. Het dekkingsoverschot 2016 ad € 113.000 zal worden toegevoegd aan de egaliseringsreserve en worden aangewend ter dekking van begrote toekomstige tekorten en ter mitigering van gemeentelijke bijdragen op een niveau van € 3.183.000 voor de periode 2017 t/m 2020.

In 2016 wordt onderstaande verdeling van de totale bruto gemeentelijke bijdrage naar de afzonderlijke deelnemende gemeenten geraamd:

Totaal te betalen gemeentelijke bijdragen (in Euro's x 1.000) (incl. eenmalige verlaging hiervan door inzet van € 900.000 uit eigen middelen WAA in 2015)	2016 begroting	2015 Begroting na 1e wijz.	2015 begroting voor wijz.	2014 werkelijk
Beesel	302	217	303	142
Bergen	384	277	375	178
Venlo (incl. Arcen en Velden)	2.542	1.834	2.550	1.180
Totaal voor bonus (bruto bijdrage)	3.228	2.328	3.228	1.500
Af: te verdelen bonus (in 2014 al verdeeld)	- 45	- 45	- 45	0
Totaal deelnemende gemeenten (netto bijdrage)	3.183	2.283	3.183	1.500

2. Doelstelling van WAA

Ook in 2016 blijft de doelstelling van WAA het voor en namens de deelnemende gemeenten als gemeenschappelijke regeling uitvoering geven aan de verplichtingen die voortvloeien uit de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) in de regio Venlo tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten. De in 2013 aangegeven visiedocument "Samen Groeien" en het hieruit afgeleide strategische koersdocument "Samen Anders!" zijn hierbij voor het Schap resp. WAA groep nv koers- en richtinggevend. Conform deze uitgezette lijnen zal WAA en haar uitvoeringsorganisatie WAA groep nv sec de uitvoering van de Wsw blijven doen voor haar deelnemende gemeenten. WAA dient zich hierbij met een sobere en doelmatige bedrijfsvoering te richten op een ontwikkeling naar een zgn. facilitator voor het zo veel als mogelijk plaatsen van Wsw-ers bij reguliere werkgevers. In dit kader past ook de beleidslijn waarin is aangegeven dat WAA zo min mogelijk nieuwe verplichtingen aangaat voor de toekomst. Door geen nieuwe verplichtingen aan te gaan, worden mogelijke toekomstige ombouw- en frictiekosten geminimaliseerd.

3. Algemene ontwikkelingen op bestuurlijk niveau

Vanaf 2004 is het Schap uitsluitend regievoerder voor de Wsw voor, door en namens haar deelnemende gemeenten. Alle uitvoeringsactiviteiten voor de Wsw zijn contractueel ondergebracht in WAA groep nv waarvan het Schap 100% aandeelhouder is. Op deze wijze zijn regie en uitvoering van de Wsw concreet gescheiden.

De nieuwe strategische koers voor WAA en de ontwikkelingen t.a.v. de Wsw bij WAA én op regionaal niveau, nopen tot een herbezinning op de huidige juridische constellatie en bestuurlijke structuur van WAA. In de periode van juni tot en met oktober 2015 wordt, als uitvloeisel van Samen Anders!, de huidige juridische structuur en governance-constellatie van de gehele WAA entiteit tegen het licht gehouden en beoordeeld op zijn merites. Na oktober 2015 zullen de resultaten hiervan worden geanalyseerd en zal bekeken worden of en zo ja hoe, wat en waar de huidige juridische, bestuurlijke en governancestructuur aanpassingen behoeft. Vooralsnog zijn (de gevolgen van) wijzigingen op dit gebied in deze primaire begroting 2016 als PM opgenomen.

Evenals in voorgaande jaren is het de verwachting dat ook in 2016 de gemeentelijke constellatie van WAA niet zal veranderen. Er staan geen herindelingen op de rol in de regio Noord-Limburg.

In 2015 is de invoering van de nieuwe Participatiewet een feit geworden. En hiermede ook de in de rijksbegroting aangekondigde (forse) korting op beschikbare budgetten voor het uitvoeren van de (wettelijke) taken in het kader van de Wsw. Kortingen die zowel van Schappen als gemeenten nadrukkelijk vragen om te kijken of middels schaalvergroting voordelen te behalen zijn op de uitvoering van de Wsw. Meer met minder is hierbij onverminderd het credo van het Rijk en de gemeenten. De uitvoering van de Wsw op een grotere regionale schaal ter hand nemen, is een optie die in 2015 nader onderzocht is en in de tweede helft van 2015 verder uitgewerkt zal worden.

4. Beleidsvisie van het bestuur

Het beleid van zowel het Schap als haar uitvoeringsorganisatie WAA groep nv is ten opzichte van vorige jaren gelijk en primair en onveranderd gericht op het, in opdracht van de deelnemende gemeenten, voor alle personen in de regio Venlo die via Wsw op haar zijn aangewezen, passende arbeid te realiseren in een zo veel als mogelijke reguliere arbeidsomgeving.

Het Schap dient haar maatschappelijke doelstelling te realiseren met inachtneming van en in overeenstemming met belangrijke strategische (maatschappelijk aanvaarde) uitgangspunten zoals rechtmatig, doelmatig en integer handelen en op een voor alle participanten transparante wijze verantwoording afleggen over het door haar gevoerde beleid en de resultaten hiervan.

De deelnemende gemeenten hebben als nadere invulling hiervan medio 2013 een nieuwe strategische koers "Samen groeien" voor WAA aangegeven. Hierbij zijn onderstaande kader stellende uitgangspunten vastgesteld. Deze uitgangspunten zijn ook met Directie en Raad van Commissarissen van WAA groep nv besproken.

- Gemeenten willen niet tot nauwelijks financieel risicodragend zijn voor wat betreft het bedrijfsresultaat van de uitvoerder(s) van de WSW dan wel Participatiewet;
- Gemeenten beogen de uitvoering van de WSW dan wel Participatiewet budgettair neutraal uit te (laten) voeren; waar op het ene onderdeel tekorten geaccepteerd moeten worden, zullen die op het andere onderdeel gecompenseerd moeten worden;
- Gemeenten willen geen verantwoordelijkheid dragen noch bevoegdheden hebben met betrekking tot de bedrijfsvoering van ondernemingen die worden betrokken bij uitvoering van de WSW dan wel Participatiewet;
- Gemeenten streven naar positieve ondernemingsresultaten van ondernemingen die worden betrokken bij de uitvoering van de WSW dan wel Participatiewet, teneinde een deel van die opbrengsten op basis van een private overeenkomst in te kunnen zetten ter financiering van het publiek blijvende werkvoorzieningsdeel dat zich richt op werkzoekenden met een beperkte loonwaarde-capaciteit (tot 40% WML)

September 2013 is vanuit de schapsgemeenten het koersdocument Samen Groeien geschreven. Begin 2014 is dit koersdocument omgezet in een strategisch visiedocument Samen Anders!. Centraal is het uitgangspunt dat gemeenten en het Schap via WAA groep nv hun regie-verantwoordelijkheden t.a.v. uitvoering Wsw binnen de nieuwe kaders van de Participatiewet kunnen waarmaken en niet tot nauwelijks structureel, economisch ge- en verbonden zijn aan uitvoerende opdrachtnemers anders dan door plaatsing van Wsw-medewerkers. De gemeenten beseffen en accepteren dat zij wettelijk te allen tijde financieel verantwoordelijk blijven voor de WSW-medewerkers, maar zijn niet in staat noch voornemens om daar bovenop ook een verantwoordelijkheid voor een negatief operationeel bedrijfsresultaat te nemen.

Naast bovengenoemde strategische kaders, is in "Samen Groeien" ook aangegeven langs welke route de gemeenten hieraan invulling willen geven. In "Samen Groeien" is aangegeven:

"De WAA groep nv is als Wsw-bedrijf geen ander bedrijf dan andere Wsw-bedrijven. Net als andere Wsw-bedrijven kent zij een vergrijst personeelsbestand. De verwachting is dan ook dat in circa vijf jaren het aantal Wsw-ers bij WAA daalt met 25-30%. Dat vraagt om zeer snelle aanpassing van de huidige PMC's, aangezien er geen nieuwe instroom meer komt en daarmee het personele en financiële draagvlak onder de PMC's spoedig wegvalt. De WAA groep nv zal dan ook gevraagd moeten worden versneld de beweging van binnen naar buiten uit te voeren. Het is de vraag of 'de markt' het benodigde absorptievermogen heeft. Ondanks het economische zware weer, zijn daar toch goede voortekenen voor: ten gevolge van ontgroening en vergrijzing wordt er krapte op de arbeidsmarkt voorspeld en ook de afspraken uit het Sociaal Akkoord om aan 125.000 (100.000 in bedrijfsleven, 25.000 bij overheid) arbeidsgehandicapten werk te gaan bieden, zijn perspectiefvol".

"Ter borging van de financiële houdbaarheid van de gemeentelijke Wsw-verantwoordelijkheid, dienen gedeelten die niet relevant zijn voor medewerkers die aangewezen zijn op beschut werken, vervreemd te worden. Vervreemding is mogelijk in verschillende vormen, waaronder in de vorm van samenwerking of van verkoop. Bij vervreemding hebben we het niet alleen over de Wsw-medewerkers zelf, maar tevens over de bij die bedrijfsactiviteit behorende bedrijfsmiddelen en overig personeel."

Vanaf eind 2014 werkt WAA in samenwerking met gemeenten en het reguliere bedrijfsleven aan de vervreemdingsopdracht. Zoals al in de managementsummary is aangegeven zal de verwachte overdracht van enkele PMC's naar reguliere marktpartijen later dan gepland gaan plaatsvinden. Kern bij elke vervreemding was, is en blijft dat elke vervreemding zorgvuldig en geconditioneerd zal geschieden waarbij behoud van maximale werkgelegenheid voor onze doelgroep voorop staat.

Maar er is niet alleen sprake van vervreemding maar ook van een gecontroleerde transitie van mensen en activiteiten van WAA naar het gemeentelijke domein. Middels o.a. het concept "Werken in buurten" (ook "Huizen van de Wijk" genoemd) worden Wsw-ers die nu in de beschutte werksoorten van WAA werken, vanaf eind 2014 – uiteraard aan de hand van een zorgvuldig transitieplan - groepsgewijs naar werklocaties in hun eigen woonbuurtbuiten geplaatst. Dit past binnen gemeentelijk beleid gericht om meer zorg en aanverwante zaken van en voor de burger laagdrempelig te organiseren in zijn eigen wijk. Een proces dat in 2015 a.g.v. aanlopperikelen wat achter is gebleven bij de oorspronkelijke planning maar dat vanaf het 2e halfjaar 2015 en in 2016 verder ter hand wordt genomen.

Het proces van geleidelijke vervreemding van PMC's én de transitie van Wsw-ers van WAA naar het gemeentelijke domein betekent dat WAA ook in 2016 onveranderd verder gefaseerd en gecontroleerd afgebouwd wordt.

5. Ontwikkelingen ten aanzien van de gemeenschappelijke regeling

Het Schap WAA voert als gemeenschappelijke regeling regie over de uitvoering van de Wsw voor haar deelnemende gemeenten. Ook voor 2016 zal dit aan de orde zijn.

Eerder is al aangegeven dat de ontwikkelingen rond de nieuwe Participatiewet, Wsw sec en de integratie van alle vormen van gesubsidieerde arbeid tot één regeling, aanleiding zijn voor deelnemende gemeenten te komen tot een (her)bezinning rondom de huidige governancestructuur. Ook in het licht van huidige en toekomstige ontwikkelingen op het brede terrein van gesubsidieerde arbeid - de regionale arbeidsmarkt en het regionale arbeidsmarktbeleid t.a.v. zowel klanten als cliënten, is het zaak hierop verder te anticiperen. In het licht van al deze ontwikkelingen wordt in 2015 het huidige uitvoerings- en governance-model van WAA tegen het licht worden gehouden en zal getoetst worden op toekomstbestendigheid t.o.v. de nieuwe eisen en wensen.

De keuzes hierbij en derhalve ook de gevolgen hiervan voor de WAA constellatie en op de exploitatie van WAA voor 2016 en volgende jaren zijn ten tijde van deze primaire begroting nog niet bekend, niet in te schatten en als PM opgenomen.

6. Ontwikkelingen in de Wsw

De nieuwe Participatiewet is 1-1-2015 definitief ingegaan. Deze wet wijst gemeenten vanaf 2015 aan als centrale regievoerder overall voor het hele sociale domein. Een wet die gemeenten a.h.w. dwingt om het hele sociale domein integraal en op een regionale schaal vorm en inhoud te geven. De Wsw is hierin geen apart arbeidsinstrument meer maar een klein geïntegreerd onderdeel van het totaal. De Wsw is nu een integraal onderdeel van de nieuwe wet en hierbij één van de instrumenten in een gehele sluitende keten van instrumenten rondom mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt.

De Wsw kent vanaf 2015 geen instroom meer en wordt vanaf 2015 via natuurlijk verloop geleidelijk en gecontroleerd afgebouwd. Echter niet alleen in aantal Wsw-ers wordt afgebouwd maar ook in de financiële middelen die voor de Wsw vanaf 2015 jaarlijks beschikbaar komen. Beide ontwikkelingen leggen in 2016 maar ook in de verdere toekomst een forse druk op de exploitatie van zowel WAA als haar deelnemende gemeenten. In deze primaire begroting is dit financieel vertaald in de meerjarenraming 2016-2019.

7. Realisatie van doelmatigheid en rechtmatigheid

Doelmatigheid

Ook in 2016 is doelmatig opereren van het Schap voor, door en namens participanten een kader maar ook harde randvoorwaarde die voor de gemeenschappelijke regeling WAA Venlo e.o. en haar uitvoeringsorganisatie WAA groep nv door de participanten in de regeling bij haar zijn neergelegd. Uitgangspunt is hier concreet dat WAA alle toegewezen taken binnen de gestelde kaders adequaat moet uitvoeren tegen voor deze participanten aanvaardbare kosten. Doelmatig opereren betekent vanaf 2015 in sociale zin voor WAA het maximaal invullen van de taakstelling voor haar gemeenten.

Tot en met 2014 heeft het Schap in elk jaar alle sociale doelmatigheidselementen binnen haar mogelijkheden maximaal ingevuld en derhalve op deze punten doelmatig gehandeld. En ook voor volgende jaren is het de verwachting dat het Schap onverminderd kan voldoen aan de doelmatigheidseisen.

Doelmatigheid kent naast het sociale ook een financiële dimensie. Doelmatigheid wordt op dit punt op gemeentelijk niveau getoetst door de gerealiseerde doelen en de daarbij behorende kosten voor deze dienstverlening per gemeente af te zetten tegen beschikbare branchegegevens zoals die nu via de site van SZW onder de noemer "Publiek Overzicht resultaten Wsw" gepubliceerd worden.

Benchmarking via deze site bevordert het inzicht in het doelmatig presteren van de eigen organisatie ten opzichte van collega's in de branche. Dit, tezamen met een duidelijke periodieke (interne) verantwoording en toelichting op resultaten en van nature ingebouwde interne en externe controles, moet staan voor een optimale informatieverzorging die de vereiste (bestuurlijke) transparantie waarborgt. WAA heeft van oudsher doelmatigheid hoog in haar vaandel staan en zal op dit punt de ingezette lijn blijven volgen.

Rechtmatigheid

Vanaf 1998 wordt de rechtmatigheid van uitgaven door het ministerie van SZW en door de externe accountant jaarlijks getoetst aan de hand van een bij wet vastgesteld controleprotocol. De accountant geeft vanaf 1998 jaarlijks middels twee goedkeurende accountantsverklaringen aan dat het Schap WAA heeft voldaan aan de eisen van rechtmatigheid. Dit betreft rechtmatigheid op sociaal gebied (is er voldaan aan de personele eisen zoals die door het Rijk in de Wsw en het Besluit Vaststelling Subsidie zijn neergelegd) en op financieel gebied (passen alle uitgaven die gedaan zijn binnen de kaders van de genoemde wettelijke regelingen en wordt bovendien ook nog voldaan aan andere wettelijke

bepalingen voor verslaggeving (gemeentelijke comptabiliteit-voorschriften), financiering (wet FIDO), etc.).

Met ingang van 1-1-2004 heeft het Schap met WAA groep nv een contractrelatie waarin concreet afspraken zijn gemaakt over af te nemen diensten en producten en de prijzen hiervoor. Ook voor WAA groep nv geldt dat het uitgangspunt is en blijft dat eenieder een optimaal inzicht in en transparantie met betrekking tot diensten c.a. en prijsvorming en in gestelde doelen ten opzichte van behaalde resultaten dient te hebben en krijgen. Deze ontwikkelingen passen in de lijn die in de Wsw vanaf 2008 is aangegeven én de eisen die zowel gemeenten als het Schap stellen aan haar uitvoeringsorganisatie. Middels het jaarverslag en de jaarrekening van zowel het Schap als WAA groep nv als haar uitvoeringsorganisatie wordt jaarlijks op transparante en consistente wijze verantwoording afgelegd over de gerealiseerde doelen in relatie tot de kosten en opbrengsten. Jaarlijks worden ook de realisatie en uitvoering van de gestelde doelen afgezet tegen de eisen die de Wsw stelt aan zowel regie als uitvoering van diezelfde Wsw.

In het algemeen kan gesteld worden dat WAA en haar uitvoeringsorganisatie WAA groep nv voldoen aan de gestelde rechtmatigheidseisen en dit ook in 2016 en volgende jaren zal blijven doen. Het Schap blijft zich steeds ten volle inspannen om voor alle aan haar toebedeelde taken aan de rechtmatigheidseisen te voldoen. Maar desondanks is het nooit uit te sluiten dat er in de gehele uitvoeringslijn onrechtmatigheden kunnen optreden. Het is en blijft immers altijd mensenwerk en ondanks forse omspannende interne controlemaatregelen kunnen in deze processen altijd fouten gemaakt worden die in sommige gevallen (achteraf) niet meer te herstellen zijn. Bovendien scherpt het Rijk nog steeds jaarlijks de regels voor het vaststellen van de subsidie en de kortingsregels aan. Hierbij wordt (helaas) niet altijd gekeken naar de praktische uitvoerbaarheid van regels waardoor theorie en praktijk strijdig kunnen zijn. Aangezien het Rijk vanuit de theorie redeneert en haar kortingen hierop baseert, is het risico van subsidiekortingen vanuit die optiek altijd nadrukkelijk aanwezig, ook in de toekomst.

Vanaf 2000 opereert de deelneming en uitvoeringsorganisatie WAA groep nv partieel en deels op de re-integratiemarkt. Hierbij zijn ook andere doelgroepen dan Wsw betrokken. De resultaten (i.c. kosten en opbrengsten) die vanuit deze activiteiten gegenereerd worden zijn als privaatrechtelijk te bestempelen: de publieke activiteit van WAA vloeit namelijk per definitie voort uit de Wsw en kan alleen betrekking hebben op de doelgroep Wsw! De re-integratieactiviteiten zijn vanaf het begin duidelijk gescheiden gehouden van de Wsw. Dit zowel in regie (bij het Schap) als in uitvoering (bij WAA groep). Op deze wijze is de scheiding Wsw – overige activiteiten en publieke - private financiering duidelijk verankerd in de (administratieve) organisatie van de gehele WAA organisatie. De WAA organisatie voldoet op dit punt aan de eisen zoals die in de Wsw vanaf 2008 zijn opgenomen.

8. Voorstel tot vaststelling van de begroting

Het Dagelijks Bestuur stelt aan het Algemeen Bestuur voor deze begrotingswijziging vast te stellen.

Begroting

Programmaverantwoording

Algemeen

Het Schap kent in zijn begroting en jaarrekening één programma. Dit is het programma Sociale werkvoorziening. Alle processen van het Schap, inclusief alle ondersteunende processen zoals bestuur, financieel en operationeel beheer e.d. zijn gericht op dit programma zijnde het verzorgen van de uitvoering Wsw voor de deelnemende gemeenten.

Programma Sociale werkvoorziening

1. Algemeen

Ook onder de nieuwe Participatiewet wordt vanaf 2015 het huidige kader voor de uitvoering van Wsw onveranderd doorgezet.

Nadrukkelijk ligt en blijft regie, uitvoering en financiering van de Wsw voor 2016 maar ook voor volgende jaren bij de individuele gemeenten. Het Schap ondersteunt de gemeenten bij het invullen van hun Wsw taakstelling en fungeert als Shared Service Center en als gemeenschappelijke werkgever voor Wsw dienstbetrekkingen voor en namens haar deelnemende gemeenten. In deze begroting wordt ervan uitgegaan dat de gemeenten de rijksbijdrage Wsw voor elke gerealiseerde Wsw-dienstbetrekking volledig beschikbaar stellen aan het Schap. Voor de bepaling van de rijkssubsidie Wsw per dienstbetrekking en de in te vullen taakstelling door het Schap per gemeente, is in deze begroting uitgegaan van het vanaf 2015 apart aangegeven vergoedingendeel Wsw als onderdeel in de Participatiewet voor de verschillende gemeenten. Dit wordt jaarlijks door SZW apart opgemaakt en gepubliceerd.

Onderstaande variabelen zijn hierin bepalend en worden hiervan afgeleid:

- Het aantal medewerkers, uitgedrukt in arbeidsjaren resp. standardeenheden (SE), dat landelijk én per gemeente apart via de Participatiewet, onderdeel Wet sociale werkvoorziening, bekostigd wordt, wordt op basis van actuariële gegevens t.a.v. verwachte uitstroom hiervan jaarlijks bepaald. Hierbij vormt de situatie eind 2015 de basis;
- Een vast budget per standardeenheid waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen budget voor oude doelgroep en budget voor nieuwe doelgroep;
- De "omrekenverhouding" Wsw-medewerkers, uitgedrukt in Full Time Equivalent (FTE), naar standardeenheden (SE), kenbaar gemaakt aan de afzonderlijke bestuurlijke eenheden middels een uitvoeringsbeschikking. Voor 2016 worden de volgende omrekenfactoren vastgesteld (idem als in 2015):
 - Licht gehandicapt 1,00
 - Middel gehandicapt 1,00
 - Zwaar gehandicapt 1,25

De door het Rijk voor 2016 aan gemeenten toegekende Wsw subsidievergoeding in arbeidsjaren is het te realiseren bezettingsdoel voor elke gemeente, en hiervan afgeleid voor WAA geeft dit tevens het maximum aan van de te subsidiëren Wsw-arbeidsplaatsen per gemeente voor 2016. Ondanks het feit dat vanaf 1-1-2015 geen instroom in de Wsw meer plaatsvindt blijft het risico van onder- of overrealisatie nog steeds aanwezig. In geval van onderrealisatie in SE is het gestelde doel niet gerealiseerd en blijft er een gereede kans dat dan de rijkssubsidie recht evenredig terug moet worden betaald. Bij overrealisatie geldt de maximeringregel en zijn de kosten voor overrealisatie voor eigen risico en rekening.

De Wsw subsidie van ongeveer € 26.000 per arbeidsjaar in 2015 zal, ondanks de verminderde korting in 2015, in lijn met hetgeen eerder door het Rijk is aangegeven vanaf 2016 naar verwachting worden afgebouwd naar een uiteindelijk een nieuw nominaal niveau van ongeveer € 22.700. Vooralsnog heeft het Rijk aangegeven dit nominale bedrag als normatief te beschouwen voor 2021 en geen indexatie hierop te willen gaan toepassen. De

financiële gevolgen van deze afbouw zullen geheel voor risico en rekening van de gemeenten zijn.

2. Sociaal beleid

In de beleidsvisie van het bestuur is aangegeven welke doelstellingen het Schap nastreeft. Op sociaal gebied zijn deze doelstellingen onveranderd ten opzichte van vorige jaren en vertaald in concreet meetbare termen als:

- een beleid gericht op uitstroom van Wsw-medewerkers naar het reguliere bedrijfsleven, rekening houdend met de individuele wensen en mogelijkheden van eenieder.
- Optimale invulling van de jaarlijks door het Rijk aangegeven taakstelling.

Plaatsingen, in- en uitstroom

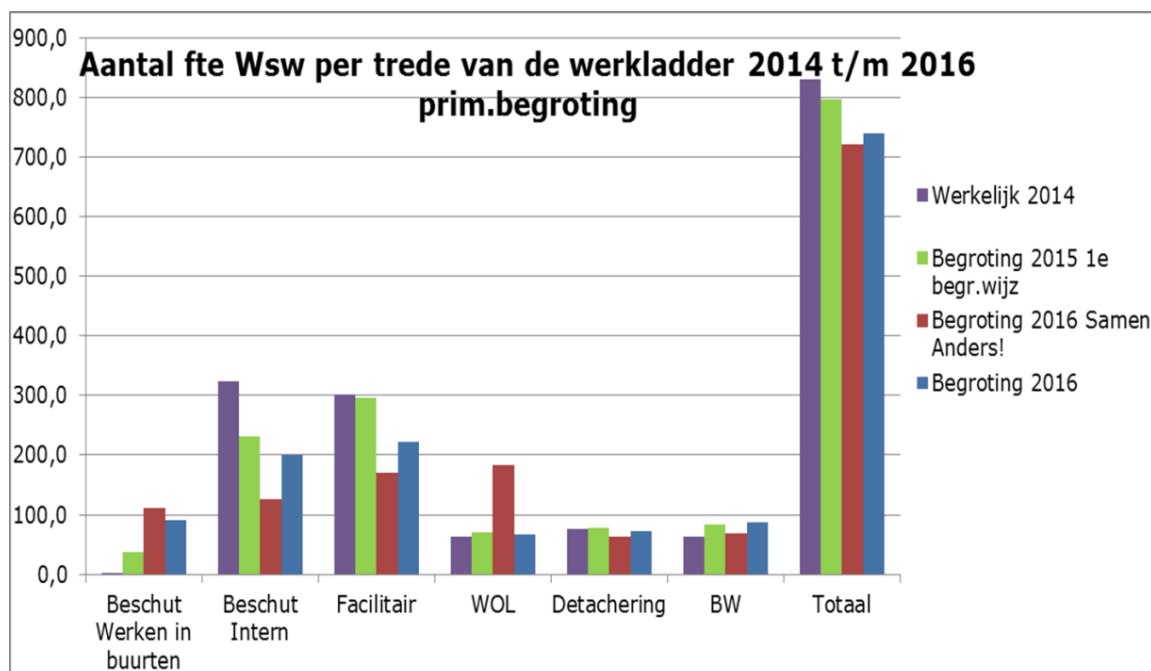
Het verloop van het aantal geplaatste fte (incl. Begeleid werken en plaatsingen via Werken in buurten) is als volgt:

Aantal fte	2016*	2015*	2014	2013
Beginstand	785,2	827,2	803,1	795,6
Bij: instroom	0,0	0,0	83,2	67,8
Af: uitstroom naar reguliere arbeid	0,0	0,0	0,0	0,0
Af: uitstroom overige	63,6	42,0	59,1	60,3
Eindstand	721,6	785,2	827,2	803,1
Waarvan werkzaam via:				
• WAA	589,5	711,2	819,9	803,1
• Werken in buurten	132,1	74,0	7,3	n.v.t.

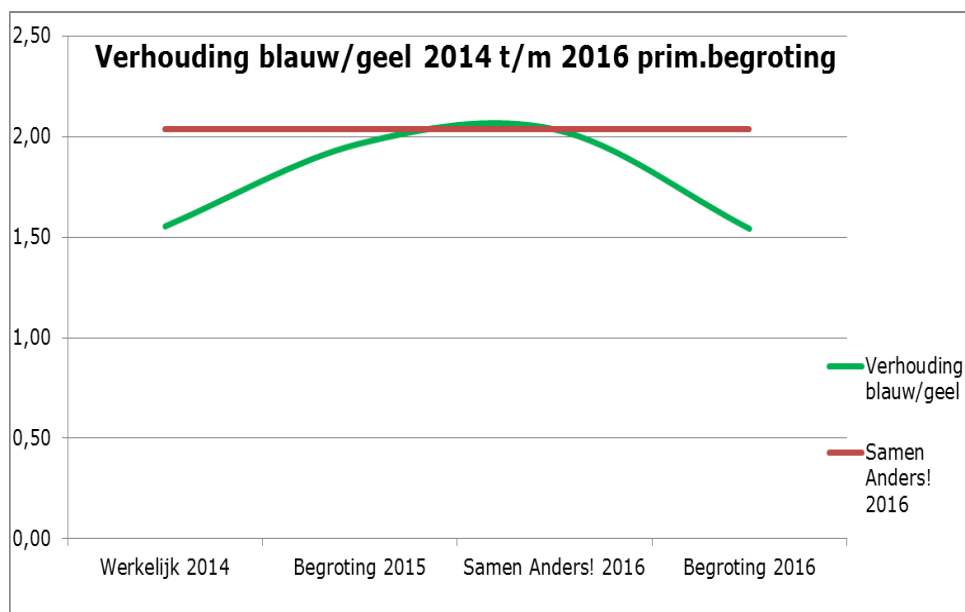
*) 2013 en 2014 werkelijk, 2015 en 2016 volgens begroting

Tot en met 2014 zijn jaarlijks grote schommelingen in de totale taakstelling als ook de taakstellingen van de individuele gemeenten zichtbaar en als gevolg hiervan ook veranderende in- en uitstroomcijfers. Vanaf 2015 is de eindsituatie van 2014 en de actuarieel berekende uitstroom per gemeente leidend zijn voor de jaarlijkse taakstelling van de afzonderlijke gemeenten. Jaarlijks zal het Rijk per gemeente "afrekenen" door de taakstelling af te zetten tegen de feitelijke realisatie van Wsw-dienstverbanden in dat jaar.

Doordat de vervreemding van PMC's achterblijft bij de oorspronkelijke planning volgens Samen Anders! zijn er naar verwachting in 2016 nog meer Wsw-ers in de interne beschutte omgeving werkzaam dan gepland. Dit is onderstaand zichtbaar.

De hogere bezetting in de beschutte interne omgeving in combinatie met het langer dan gepland doorzetten van verschillende activiteiten/ PMC's onder de vlag van WAA, heeft ook een effect op de verhouding "binnen/buiten" resp. "Geel/blauw" binnen WAA. Dit is onderstaand zichtbaar.

Wachttijst

Vanaf september 2014 heeft het UWV geen Wsw-indicaties meer afgegeven en is er geen sprake meer zijn van instroom op een Wsw-wachttijst. Vanaf 1-1-2015 zijn alle Wsw-wachttijsten opgeheven omdat er vanaf die datum ook geen instroom meer mogelijk is vanaf een wachttijst in de Wsw. Aangegeven is dat een ieder die eind 2014 nog op een wachttijst Wsw staat, een voorrangspositie zal krijgen voor plaatsing in een garantiebaan conform de afspraken uit het sociaal akkoord.

Taakstelling Wsw en realisatie

WAA zal, conform de beleidsdoelstellingen, ook in 2016 de aan haar individuele gemeenten toegewezen "taakstelling" (i.c. door het Rijk per gemeente toegekende aantal arbeidsjaren Wsw via de Wsw bijdrage als onderdeel van de totale bijdrage uit de Participatiewet) volledig invullen voor zover dit onder de nieuwe Wsw vanaf 2015 mogelijk is.

3. Financieel beleid

De begroting 2016 sluit met een tekort van € 3.359.000. Dit is inclusief een aanvullende bijdrage voor verwachte frictiekosten aan WAA groep nv ad € 837.000. Het tekort zal worden gedekt uit een bijdrage van de bestemmingsreserve ad € 289.000 en een vooralsnog voor 2015 vastgestelde gemeentelijke aandeel in het tekort van € 3.183.000 netto. Van 2016 tot en met 2018 zal het vaste gemeentelijke aandeel in het tekort, in lijn met de afspraken in Samen Anders!, jaarlijks € 3.183.000 bedragen. Het verschil tussen de in enig jaar benodigde en het vaste gemeentelijke aandeel in het tekort zal jaarlijks worden geëgaliseerd middels een egalisatiefonds.

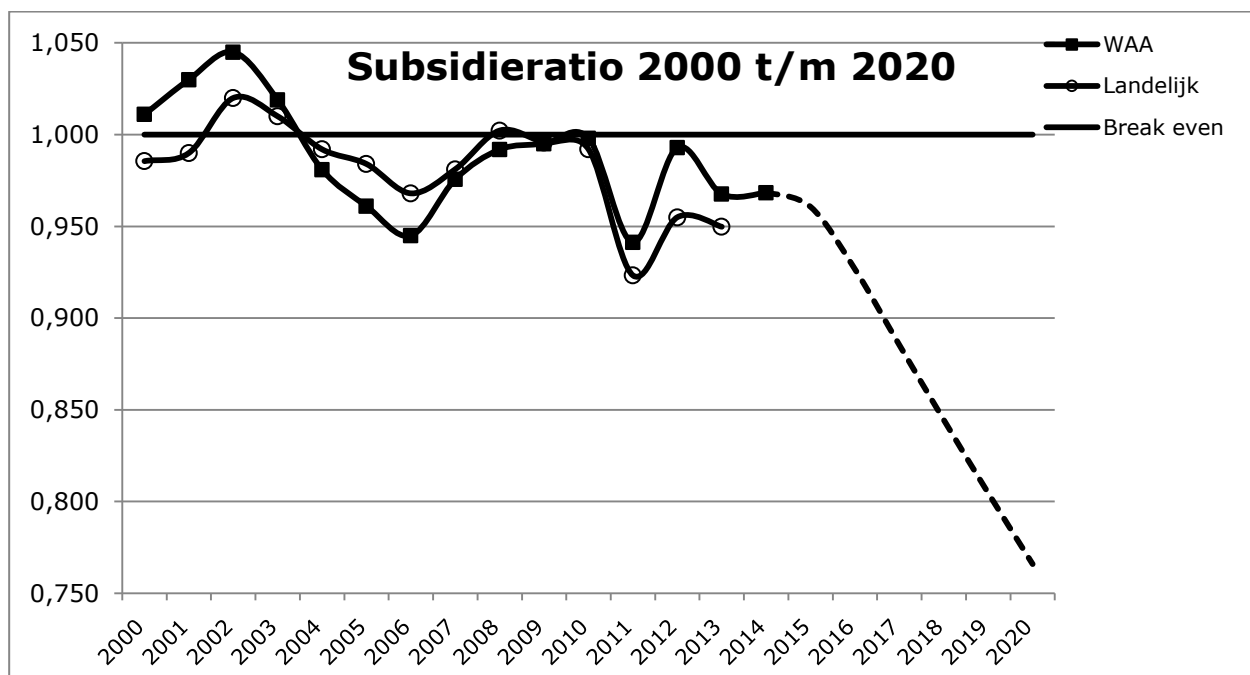
De verhouding tussen de rijkssubsidie en de Wsw-loonkosten is in grote mate bepalend voor het exploitatietekort bij het Schap. Onderstaand is deze verhouding in de tijd weergegeven in de vorm van de subsidieratio:

Jaar	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015**	2016**
Sw-landelijk*	1,002	0,996	0,992	0,923	0,955	0,950	Onbekend	Onbekend	Onbekend
WAA *	0,992	0,995	0,998	0,941	0,993	0,968	0,968	0,961	0,927

*) subsidieratio = (Rijksvergoeding minus aandeel Wsw subsidie begeleid werken) / loonkosten Sw (afgerond op 3 decimalen). Een ratio < 1 geeft aan dat de rijksvergoeding **niet** voldoende is om de loonkosten Sw te dekken.

**) 2015 volgens prognose, 2016 volgens begroting.

Het verloop van de subsidieratio is als volgt:

Uit bovenstaande grafiek blijkt dat de subsidieratio in 2011 een forse daling kende a.g.v. een extra expliciete korting op de subsidie met 5% per SE. In 2012 steeg de ratio door een daling van de loonkosten Wsw per fte vooral a.g.v. lagere sociale lasten en pensioenpremies en een, vooralsnog eenmalige, lichte stijging van de rijkssubsidie. Vanaf 2013 daalde de ratio door een lagere stijging van de subsidie t.o.v. de loonkosten. Vanaf 2015 daalt de subsidieratio weer door de rijksbezuinigingen op de Wsw. Een ontwikkeling die naar verwachting doorzet tot in ieder geval 2020.

Naast het subsidieresultaat zijn natuurlijk ook de aard en omvang van de toegevoegde waarde voor verkochte diensten en producten én de hieraan verbonden bedrijfskosten relevant voor het totaalresultaat. Daarbovenop is het ook van belang in hoeverre een Sw-organisatie succesvol is bij het buiten plaatsen van cliënten middels Begeleid Werken. En last but not least zijn de kapitaallasten en overheadkosten van belang die weer afhangen van hoe en op welke wijze de invulling van overhead en de financiering van een organisatie vorm en inhoud is gegeven.

Onderstaand wordt het begrote exploitatieresultaat voor 2016 uitgesplitst en onderverdeeld in de verschillende Wsw uitvoeringsmodaliteiten:

€ x 1.000		Primaire begroting 2016	Begroting 2015 na wijz.
Onderdeel Wsw	Omschrijving		
Begeleid Werken	Ontvangen minus doorbetaalde Rijkssubsidie	877	1.023
Resultaat Begeleid Werken		877	1.023
WachtlIJstbeheer	Kosten WachtlIJst intake- en trajectkosten inclusief beheer en verantwoordingskosten	-102	-100
Resultaat Wsw WachtlIJstbeheer		-102	-100
Wsw dienstverbanden	Subsidieresultaat (loonkosten Wsw t.o.v. rijksbijdrage)	-2.297	-1.853
	Begeleidings- en plaatsingskosten (kosten uitvoeringsorganisatie WAA groep nv minus toegevoegde waarde)	-623	-650
	Overheadkosten (kapitaallasten en administratiekosten c.a. Schap)	-377	-398
Resultaat inzet dienstverbanden Wsw		-3.297	-2.901
Bijdrage aan WAA groep nv t.b.v. frictiekosten		-837	-128
Totaal resultaat WAA Venlo e.o.	Totaal resultaat Begeleid werken + wachtlIJstbeheer + resultaat dienstverbanden Wsw	-3.359	-2.106

Uit bovenstaande resultaatanalyse blijkt dat het resultaat in 2016 verslechtert ten opzichte van de 1^e begrotingswijziging 2015. Dit wordt veroorzaakt door m.n. een lager subsidieresultaat Wsw en een hogere bijdrage aan WAA groep nv in de frictiekosten t.o.v. 2015. De afname van het subsidieresultaat Wsw t.o.v. 2015 is een gevolg van de stijging van de loonkosten Wsw en een daling van de rijkssubsidie per SE. Ondanks de al genomen en nog verder te nemen maatregelen in de bedrijfsvoering, kan het subsidietekort in het huidige economische klimaat niet (geheel) worden opgevangen door een verbetering van het resultaat uit bedrijfsvoering / saldo van Begeleidings- en plaatsingskosten Wsw in 2016. De stijging van de bijdrage in de frictiekosten in 2016 is een gevolg van de geplande vervreemding van bedrijfsactiviteiten in 2015 en 2016.

Om te voorkomen dat verdere, onverwachte bezuinigingen van het Rijk in 2016 en volgende jaren direct ook onvoorziene extra gemeentelijke aandelen in het tekort tot gevolg hebben, wordt er (vooralsnog) bij WAA overall (Schap + WAA groep nv c.a.) een buffervermogen aangehouden van ongeveer 3,0 mio. Dit vermogen dient ervoor om eventuele verdere gevolgen van de economische teruggang en/of bezuinigingen op re-integratiebudgetten bij klanten op het exploitatieresultaat van WAA en haar uitvoeringsorganisatie in eerste instantie en in beperkte mate zelf te kunnen opvangen. Het is de bedoeling dat hiermede extra, onverwachte gemeentelijke bijdragen zoveel als mogelijk voorkomen worden maar nadrukkelijk dient gezegd te worden dat dit niet uitgesloten kan worden.

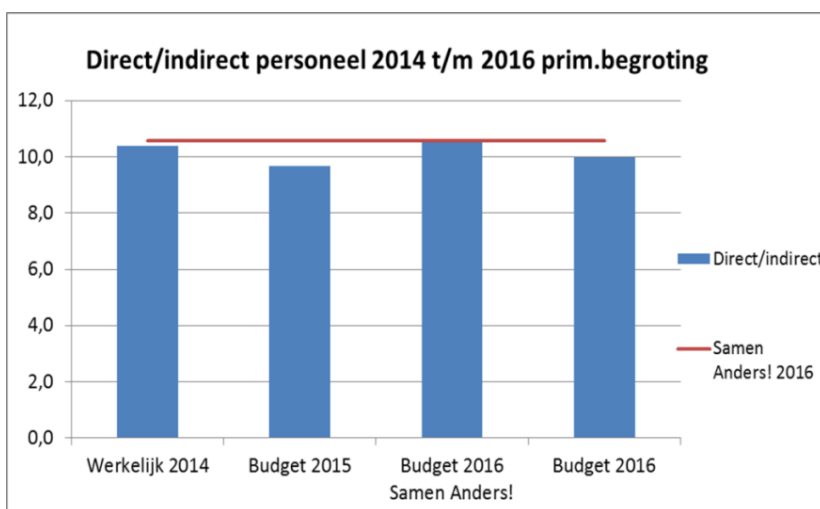
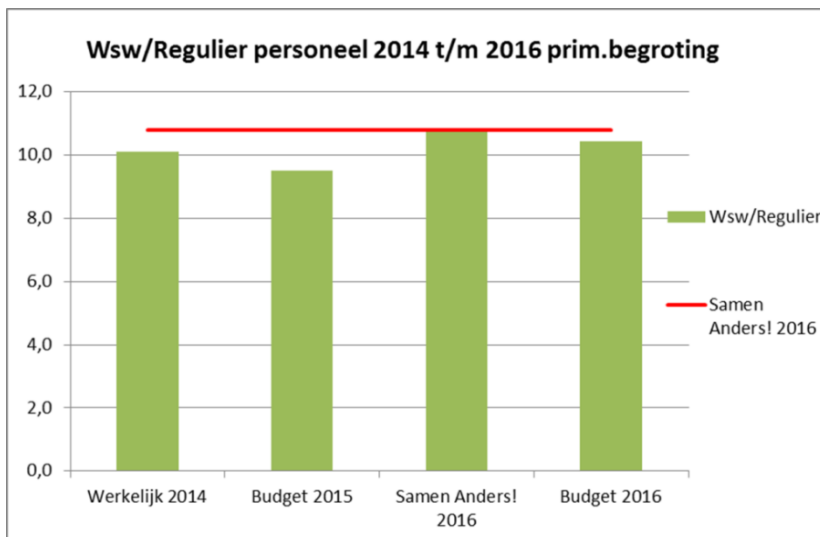
4. Toekomstverwachting

De toekomstverwachting t.a.v. het sociale en financiële beleid wordt vertaald in de meerjarenbegroting. Deze geeft een verwachting weer van het financiële resultaat voor de komende vier jaar. Deze meerjarenbegroting is gebaseerd op de uitgangspunten zoals die onderstaand worden aangegeven. Deze uitgangspunten zijn gestoeld op bedrijfsspecifieke, regionale en landelijke ontwikkelingen die verwacht worden en zichtbaar zijn op het gebied van gesubsidieerde arbeid in het algemeen en de sector Sociale Werkvoorziening in het bijzonder. De verwachtingen voor het Schap zijn in onderstaande meerjarenraming verwerkt. Door de reeds genoemde 100% aandeelhoudersrelatie van het Schap met WAA groep nv zijn de resultaten van de NV direct van belang voor het langere termijnperspectief van het Schap. Deze NV-resultaten liggen, met toepassing van de onderstaand genoemde uitgangspunten, ten grondslag aan de meerjarenraming van het Schap.

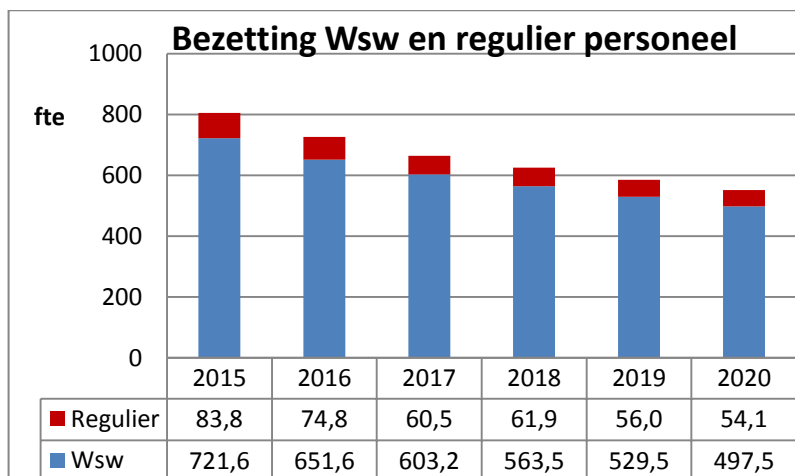
De meerjarenraming is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

1. M.i.v. 1-1-2015 is de nieuwe Participatiewet in werking getreden. De huidige aparte regelingen WWB, Wsw, Wajong en AWBZ dagbesteding ca. zijn samengevoegd tot één koepelregeling. De nieuwe wet is primair gericht op plaatsing van eenieder die, al dan niet tijdelijk, niet actief is in de arbeidsmarkt en aangewezen is op ondersteuning van de overheid, z.s.m. en met een zeer tijdelijke, minimale ondersteuning van de overheid terug te laten keren naar de reguliere arbeidsmarkt. Vanaf 2015 is er geen instroom meer in de Wsw en zullen alle mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt door gemeenten zo veel als mogelijk worden bemiddeld naar reguliere arbeid. Voor diegene waar dit niet mogelijk voor is, zullen gemeenten zelf – al dan niet via regionale werkbedrijven – zorgen voor passende activiteiten voor deze groepen. WAA staat alleen aan de lat voor de uitvoering van de Wsw.
2. O.b.v. het nieuwe strategisch plan "Samen groeien" worden eigen activiteiten van WAA versneld afgebouwd t.g.v. externe plaatsingen, en i.p.v. voor eigen risico en rekening uitvoeren van activiteiten naar leverancier van Wsw-capaciteit voor en onder regie van derden. Activiteiten en/of PMC's met relatief weinig raakvlak met onze Wsw-bezetting zullen versneld worden vervreemd.
3. Voor het budgetvolume Wsw geldt als uitgangspunt een taakstelling voor 2016 van 757,2 SE ofwel 738,6 fte (incl. Begeleid werken en Werken in buurten). Doordat vanaf 2015 geen instroom meer plaatsvindt daalt de gemiddelde bezetting Wsw jaarlijks met ca. 7% naar 606,2 fte in 2019.
4. De bezetting regulier personeel volgt wat betreft het directe personeel de bezetting Wsw per PMC volgens vooraf benoemde case loads. Wat betreft indirect regulier personeel wordt afgebouwd naar rato de afname van de Wsw-bezetting, behoudens daar waar dienstverlening onder een kritische grens dreigt te komen. De kosten van hierdoor boventallig wordend regulier personeel wordt, rekening houdende met een gemiddelde uitplaatsingstermijn van 1 jaar, als frictiekosten begroot. Met een evt. mis match tussen boventallig en benodigd personeel is geen rekening gehouden. Daar waar mogelijk is wel met pensionering rekening gehouden. Tevens is rekening gehouden met een voorrangsregeling voor WAA-personeel voor plaatsingen van werkleiding voor begeleiding van andere doelgroepen dan Wsw in Huizen van de Wijk in de gemeente Venlo.

Omdat er in 2016 meer Wsw-ers werkzaam zullen blijven bij WAA én de vervreemding van PMC's achterblijft bij de oorspronkelijke planning, zal er in 2016 meer reguliere werkbegeleiding en ondersteunend personeel noodzakelijk zijn. Onderstaand is dit zichtbaar in een lagere verhouding Wsw / regulier personeel en een lagere verhouding direct / indirect personeel in 2016 t.o.v. Samen Anders!

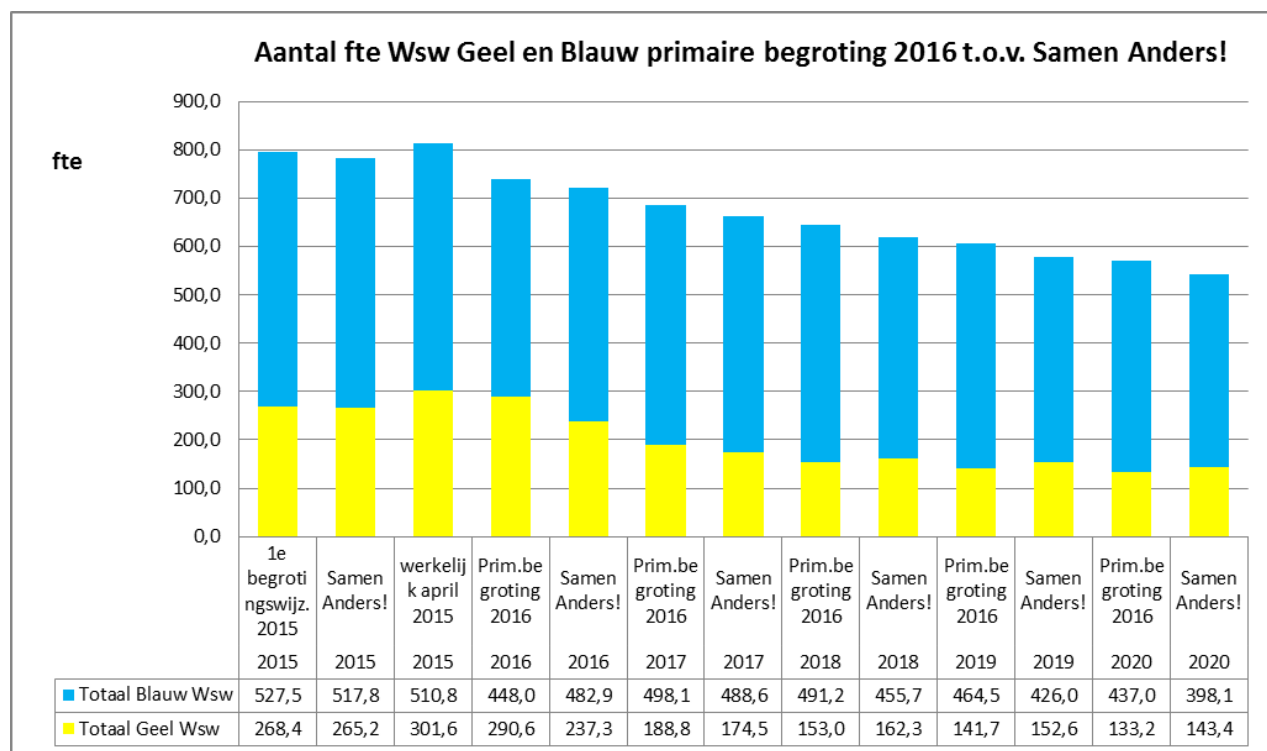

Bovenstaande items voor 2016 zijn vertaald in onderstaande meerjarenperspectief:

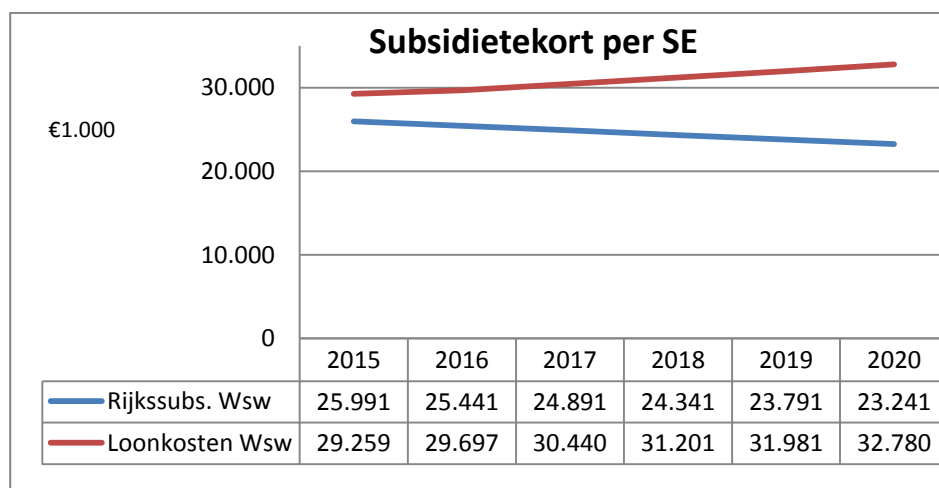

- De gehele doelgroep Wsw wordt op basis van een IOP (Individueel OntwikkelingsPlan) gescreend en ingedeeld op basis van loonwaarde. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen Wsw-ers met een verwachte loonwaarde die hoger is dan de te verwachten individuele begeleidingskosten (de z.g. "blauwe groep") en Wsw-ers waar dit waarschijnlijk niet het geval zal zijn (de z.g. "gele groep"). De blauwe groep wordt zoveel mogelijk extern geplaatst als detacheringen.

De gele groep wordt zoveel als mogelijk geplaatst via het concept "Werken in buurten". In onderstaande grafiek is de verdeling hiervan weergegeven:

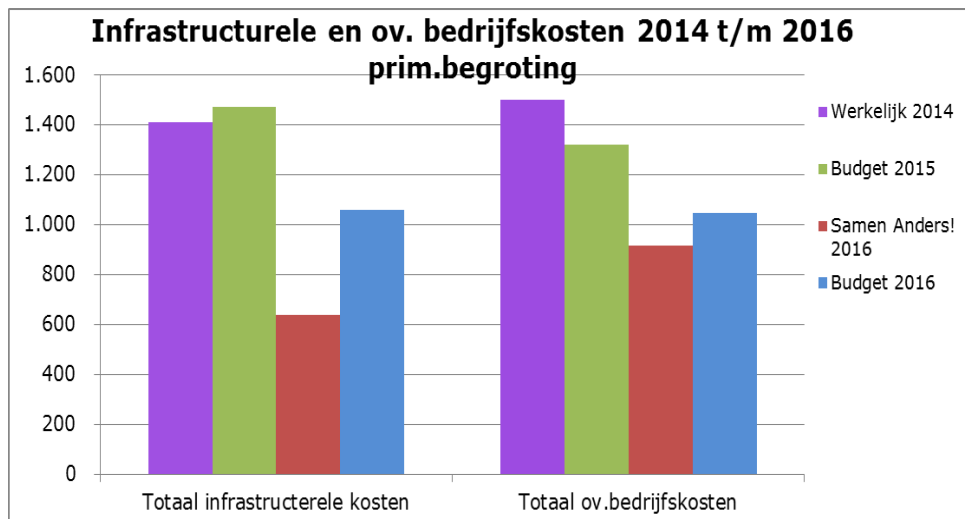
6. Door de rijksbezuinigingen daalt de Rijkssubsidie Wsw per SE van € 25.991 in 2015 jaarlijks met ca. € 550 naar € 23.241 in 2020. De loonkosten Wsw per fte stijgen daarentegen, d.w.z. naar verwachting jaarlijks t/m 2016 met 1,5% en vanaf 2017 met 2,5%. Hierbij is rekening gehouden met jaarlijks koopkrachtbehoud (dus geen koopkrachtverbetering), alsmede met extra pensioenpremies a.g.v. vergrijzing van de SW-populatie. De gemiddelde loonsom per fte stijgt hierdoor van € 29.259 in 2015 naar € 32.780 in 2020. Door de stijging van de loonkosten Wsw per fte en de daling van de rijkssubsidie Wsw per fte neemt het "subsidiegat" dat in 2014 al bestaat in de jaren daarna nog eens fors toe:

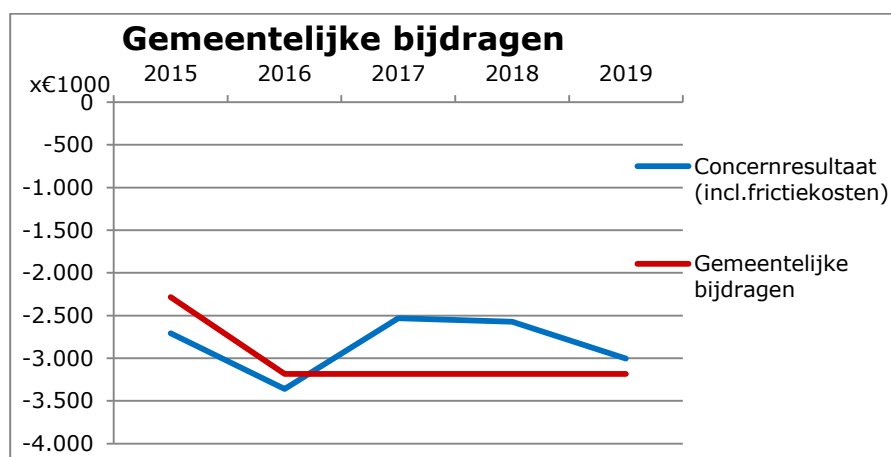
7. De stijging van de loonkosten van het reguliere personeel is begroot op 2% per jaar. Ook hierbij is rekening gehouden met jaarlijks louter koopkrachtbehoud.
8. De infrastructurele kosten (huisvesting, machines en aanverwante kosten) zijn begroot naar rato de bezetting Wsw. De hoger dan benodigde kosten van de bestaande infrastructuur worden begroot als frictiekosten tot 2 jaar na ontstaan. Daarna worden deze budgetneutraal geacht a.g.v. verkoop of verhuur. De overige bedrijfskosten (lease vervoermiddelen, algemene kosten, verkoopkosten) volgen eveneens de afbouw van de

Wsw-bezetting naar rato, met een vertragend effect van 2 jaar wegens lopende contractenverplichtingen. Boekwinsten en goodwill n.a.v. het afstoten van activiteiten resp. PMC's zijn PM opgenomen.

Doordat PMC's later zullen worden vervreemd dan gepland, kunnen zowel infrastructuur als contracten minder snel worden afgebouwd dan oorspronkelijk begroot. Hierdoor wordt WAA in 2016 geconfronteerd met hogere exploitatiekosten voor infrastructuur c.a. In onderstaande grafiek is dit voor 2016 aangegeven.

9. De verwachte stijging van het algemeen prijspeil is vanaf 2016 t/m 2019 2% per jaar.
10. In de meerjarenraming is rekening gehouden met de meest recente prognoses van het CPB. Volgens deze CPB prognose (voorjaar 2015) zullen de economische activiteiten vanaf 2016 gematigd groeien, d.w.z. met gemiddeld 2% per jaar. Dit is in de meerjarenraming vertaald in een jaarlijkse groei van de toegevoegde waarde (loonwaarde) per fte met 2%. Met een extra toename a.g.v. een hogere productiviteit is geen rekening gehouden.
11. Het gemeentelijk aandeel in het tekort (gemeentelijke bijdrage) wordt van 2015 t/m 2019 voorsnog gefixeerd op € 3.183.000. Jaarlijks zal opnieuw dit bedrag worden bekeken op basis van de dan geldende situatie en/of verwachtingen. Als gevolg hiervan is in 2015 € 900.000 in mindering gebracht op het basisbedrag als incidentele korting. Het bedrag ad € 3.183.000 is gebaseerd op het gemiddelde te financieren tekort (incl. aanvullende bijdrage aan WAA groep nv ter dekking van frictiekosten) over deze jaren. Een in enig jaar hogere gemeentelijke bijdrage dan benodigd wordt toegevoegd aan de egalisatiereserve. Hogere tekorten dan de vaste gemeentelijke bijdragen in enig jaar worden in mindering gebracht op de egalisatiereserve. In onderstaande grafiek is het concernresultaat en de jaarlijks vaste gemeentelijk bijdrage vanaf 2015 t/m 2019 weergegeven:

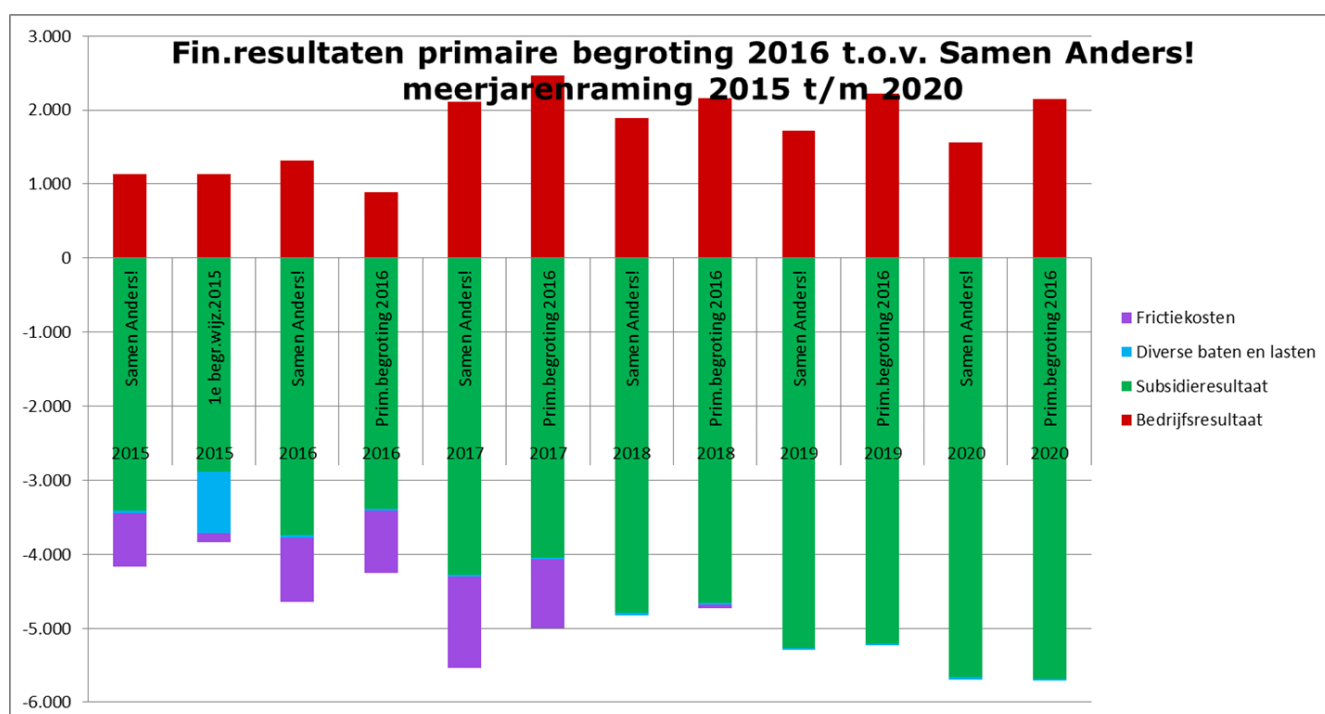

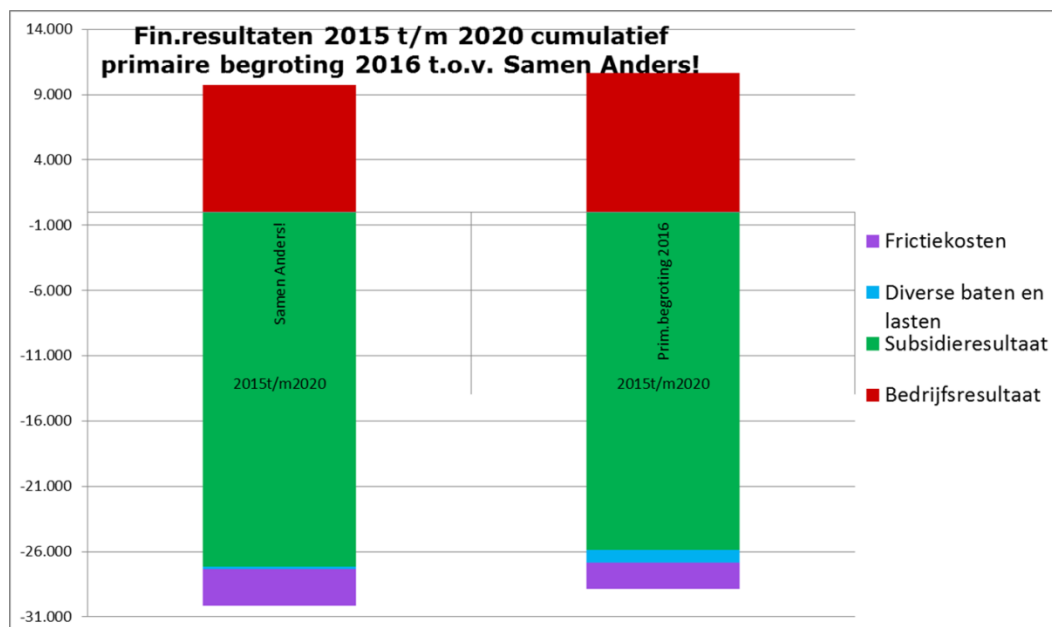
12. De jaarlijkse bijdrage van de niet-deelnemende gemeenten is vanaf 2015 geraamd op nihil.
13. De vrije reserve van WAA Venlo e.o. en WAA groep nv tezamen zal eind 2015 naar verwachting € 3,8 mio bedragen. In de meerjarenraming t/m 2019 is ervan uitgegaan dat dit eigen vermogen in de organisatie blijft als weerstand- en buffervermogen. Tevens is uitgegaan van een gelijkblijvende verhouding eigen vermogen t.o.v. vreemd vermogen. Aflossingen van vreemd vermogen wordt vervangen met nieuw vreemd vermogen.

Op basis van de genoemde uitgangspunten ziet de meerjarenraming er als volgt uit:

Meerjarenperspectief (in € euro's x 1.000)	2015 1^e begr.wijz	2016	2017	2018	2019
Rijkssubsidie Wsw	21.443	19.265	17.544	16.100	14.814
Overige baten	0	0	0	0	0
Totaal baten	21.443	19.265	17.544	16.100	14.814
Uitvoerings- en plaatsingskosten	22.923	21.308	18.745	18.236	17.447
Overige kosten	498	479	409	389	370
Totaal lasten	23.421	21.787	19.154	18.625	17.817
Regulier exploitatieresultaat	-1.978	-2.522	-1.610	-2.525	-3.003
Resultaat deelneming	0	0	0	0	0
Concernresultaat excl. bijdrage voor frictie	-1.978	-2.522	-1.610	-2.525	-3.003
(aanvullende) bijdrage frictiekosten	-128	-837	-922	-48	0
Concernresultaat incl. bijdrage voor frictie	-2.106	-3.359	-2.532	-2.573	-3.003
Onttrekking bestemmingsreserve	39	289	39	39	39
Onttrekking/toevoeg. vrije reserve	-216	-113	-690	-649	-219
Gemeentelijke bijdrage	2.283	3.183	3.183	3.183	3.183

Grafisch weergegeven naar de verschillende componenten ziet de meerjarenraming t/m 2020 ten opzichte van de oorspronkelijke ramingen in Samen anders! er als volgt uit:

Uit bovenstaande overzichten blijkt dat er in 2016 weliswaar sprake is van een overall hoger tekort dan verwacht maar er vooralsnog overall en meerjarig vanaf 2016 t/m 2020 sprake is van lagere overall tekorten. Dit is met name een gevolg van minder frictiekosten. Door de langzamere dan geplande af- en ombouw van de uitvoeringsorganisatie WAA ontstaat er tijdelijk in 2016 een hoger exploitatietekort maar uiteindelijk kan meer gebruik worden gemaakt van een getemporiseerde en natuurlijke afbouw van de organisatie én natuurlijk verloop van regulier personeel, waardoor er fors lagere frictiekosten te verwachten zijn.

Voorzieningen en reserves

Conform de verplichtingen vanuit de wet FIDO is onderstaand een meerjarig overzicht opgenomen van de reserves en voorzieningen van het Schap.

Omschrijving	Ultimo 2015	Ultimo 2016	Ultimo 2017	Ultimo 2018	Ultimo 2019
Algemene reserve	300	300	300	300	300
Egalisatiereserve	463	576	1.266	1.914	2.133
Bestemmingsreserve	239	200	161	122	83
Totaal reserves	1.002	1.076	1.727	2.336	2.516
Geen voorzieningen	0	0	0	0	0
Totaal voorzieningen	0	0	0	0	0
Totaal reserves en voorzieningen	1.002	1.076	1.727	2.336	2.516

Overige paragrafen

1. Weerstandvermogen en risicobeheersing

In de bestuursvergadering van 15 september 2010 is door het bestuur bepaald dat eventuele toekomstige positieve exploitatiesaldi tot een niveau van € 6,5 miljoen zullen worden gereserveerd en worden toegevoegd aan het vrij beschikbare eigen vermogen van de entiteit WAA in de vorm van algemene reserves. Het vrij beschikbaar vermogen wordt geormerkt als weerstandsvermogen voor de entiteit WAA als geheel (Schap incl. WAA groep nv en andere verbonden (werk)maatschappijen).

Als gevolg van de medio 2013 gewijzigde strategische koers van WAA zullen in de toekomst zowel de activiteiten als het (bijbehorende) risicoprofiel van WAA groep naar verwachting drastisch en fundamenteel wijzigen ten opzichte van de situatie zoals die voor 2013 nog aan de orde was. Het eerder bepaalde risicoprofiel en daarbij eerder behorende weerstandsvermogensniveau van € 6,5 mio zal hierdoor ook veranderen. Vooralsnog is niet duidelijk hoe de ingezette veranderingen zullen uitwerken op het risicoprofiel van de onderneming en welk niveau weerstandsvermogen hiervoor adequaat zou kunnen zijn. Periodiek zullen alle bedrijfsrisico's gemonitord worden en zal het daarbij behorende noodzakelijke weerstandsvermogen in kaart worden gebracht en zo nodig worden bijgesteld. Vooralsnog is de verwachting dat in de nieuwe situatie en gedurende de transitieperiode een vermogensniveau van € 3 mio voldoende is om de eerste risico's binnen WAA zelf te kunnen opvangen. De deelnemende gemeenten zijn zich ervan bewust en zijn bereid bij grotere calamiteiten bij te (moeten) springen.

2. Rechtmatigheid

Het Schap kent zowel risico's als publiekrechtelijke organisatie als risico's vanuit het ondernemerschap omdat zij volledig aandeelhouder is in de uitvoeringsorganisatie WAA groep nv. De verschillende risico's die het Schap loopt, zijn onderstaand weergegeven.

2.1 Risico's voor het Schap als publiekrechtelijke organisatie

De risico's die het Schap loopt als publiekrechtelijke organisatie zijn vanaf 2015 groter dan in voorgaande jaren. Nog meer dan in vorige jaren zullen de financiële risico's voor de uitvoering van de Wsw a.g.v. de reeds lopende maar ook verder aangekondigde Rijksbezuinigingen voor de komende jaren, de agenda in heel SW-land bepalen. In combinatie met de uitrol van de nieuwe Participatiewet, drukt dit een forse stempel op de toekomstige vorm, inhoud en financiering van de Wsw.

Vanaf 2014 heeft het Bestuur van WAA Venlo e.o. middels "Samen Groeien" en in het verlengde hiervan "Samen Anders!" nadrukkelijk een financieel kader voor WAA bepaald. Hierin is aangegeven dat er in financiële zin een sterke verbetering van het bedrijfsresultaat vanaf 2015 t/m 2020 moet worden gerealiseerd om het effect van de oplopende kortingen op de rijksbijdrage Wsw vanaf 2015 te dempen. De in dit kader noodzakelijke omvorming van WAA van productiebedrijf naar sociaal duurzaam detacheringsbedrijf wordt vanaf 2014 met verve opgepakt en in de komende jaren gefaseerd en gecontroleerd doorgezet. De hiervoor benodigde maatregelen zijn in het eerste halfjaar van 2014 concreet in nadere projecten onder Samen Anders! uitgewerkt. Het niet geheel en/of gedeeltelijk slagen van deze aanvullende maatregelen zal direct een effect hebben op de exploitatie van WAA Venlo e.o. en inherent hieraan is dit een financieel risico voor WAA Venlo e.o.

2.1.1 Risico's uit hoofde van de Wsw

De grootste opbrengstpost voor WAA blijft bestaan uit vergoedingen voor uitvoering van de Wsw die door de centrale rijksoverheid wordt vastgesteld. Onder invloed van een zich steeds verder terugtrekkende en naar verwachting sterk bezuinigende centrale overheid én een te verwachten grote wijziging in de financiering van de Wsw onder de nieuwe Participatiewet

vanaf 2015, loopt het Schap in dit opzicht de komende jaren grote financiële risico's. Daarnaast is en blijft het een gegeven dat de rijksvergoeding wordt bepaald in een landelijke, politieke omgeving die veranderlijk is en waar maatschappelijke waarden vaker prevaleren boven bedrijfseconomische rationaliteit. Ook dit is een risico. Zeker in het licht van de reeds aangekondigde rijksbezuinigingen vanaf 2015 is een forse korting op de rijksbijdrage Wsw langzamerhand meer een gegeven en meer dan een risico. Het is echter zeker niet uit te sluiten dat de rijksbezuinigingen op de Wsw en het hele terrein van gesubsidieerde arbeid verder zullen gaan dan tot nu toe is aangenomen. Dit is nadrukkelijk wel een extra risico voor zowel WAA als haar deelnemende gemeenten! In dit kader is het niet ondenkbaar, en dus een risico, dat de lagere korting op de rijksbijdrage in 2015 van ruim € 400.000 in latere jaren niet alsnog wordt "ingehaald" via een extra korting.

Het zal duidelijk zijn dat alle veranderingen in de inhoud, vorm en structuur rondom de uitvoering van de Wsw over de volle breedte zowel uitvoerings- als financiële risico's met zich mee kan brengen. "Uitloop- en inloop-" resp. transformatierisico's die er kunnen zijn in de ver- en ombouwfase bij bestaande modaliteiten maar ook nieuwe risico's die nu nog niet of nauwelijks onderkend zijn maar in de (nabije) toekomst manifest kunnen worden in nieuwe werkwijzen en/of structuren en uitvoeringsmodaliteiten.

Last but not least kent de Wsw uitvoering onder de nieuwe Participatiewet een risico t.a.v. uitvoering Wsw voor het Schap. Gemeenten hebben begin 2009 expliciet aangegeven de Wsw integraal via het Schap te laten uitvoeren. Een besluit dat in "Samen Groeien" en "Samen Anders!" in 2014 is bevestigd. Dit laat echter onverlet de mogelijkheid dat gemeenten ook anders kunnen besluiten. Daarnaast is in de nieuwe Participatiewet aangegeven dat de Wsw vanaf 2015 geen instroom meer zal kennen en derhalve zal deze regeling worden afgebouwd. Door de afbouw van de Wsw krimpt de Wsw-bezetting van het Schap waardoor huidige schaalvoordelen in de uitvoering kunnen teruglopen en zelfs geheel of gedeeltelijk wegvallen waardoor de exploitatie van het Schap en/of haar uitvoeringsorganisatie WAA groep nv onder druk komt te staan.

2.1.2 Risico's naar aanleiding van gemeentelijke herindeling

Het herindelingsproces in de regio Noord-Limburg is voorlopig stopgezet. De vraag is of hier sprake is geweest van afstel of uitstel. Dit proces is direct van belang voor WAA omdat een mogelijke verkleining van het Wsw-verzorgingsgebied kan leiden tot een geringer gemeentelijk draagvlak via een lager aanbod van SW geïndiceerd personeel. Hierdoor kan de bedrijfsvoering (nog) sterker onder druk komen te staan terwijl de financiële draagkracht onder de onderneming WAA kleiner wordt. Hierdoor kunnen in de toekomst activiteiten onder druk komen te staan. De risico's voor WAA vanuit deze optiek zijn bijna niet in te schatten maar daarom niet minder aanwezig.

2.1.3 Demografische risico's

Het maatschappelijk probleem van een vergrijzende samenleving gaat vanzelfsprekend niet aan WAA voorbij. Sterker nog: een analyse van het SW-personeelbestand van WAA geeft aan dat deze problematiek zich bij WAA nog veel nadrukkelijker zal manifesteren dan gemiddeld. De gemiddelde leeftijd van het personeel is in elk opzicht hoger dan het gemiddelde in den lande. Een stijging van de gemiddelde leeftijd gaat gepaard met hogere uitvoeringskosten. Hierbij valt dan onder andere te denken aan hogere loonkosten per fte (meer functie-eindlonen) en hogere prepensioenkosten en vervangingskosten doordat meer gebruik gemaakt wordt van seniorenregelingen c.a.

Op nationaal niveau wordt er steeds nadrukkelijker nagedacht over maar ook gewerkt aan diverse maatregelen om werknemers langer in het arbeidsproces te houden. In de nieuwe Cao's voor zowel Wsw- als niet-Wsw-personeel is deze beweging echter slechts mondjesmaat zichtbaar: seniorenregelingen en FPU-achtige modellen worden slechts marginaal om- en afgebouwd en kennen hele lange uitlooptermijnen voor zittend personeel en stimuleren zo medewerkers eerder om op relatief jonge leeftijd te stoppen met werken dan andersom. Dit omdat deze regelingen nog steeds gepaard gaan met financieel aantrekkelijke voorwaarden voor de medewerker. Nog los van het sterk kostenverhogende effect van deze maatregelen voor de individuele bedrijven, zal duidelijk zijn dat bovenstaande ontwikkelingen een risico vormen voor de bedrijfsvoering van WAA.

2.1.4 Fiscale risico's

In 2014 is onder druk van de EU door de Nederlandse overheid concreet gewerkt aan een breed en integraal vennootschapsbelastingmodel voor publiekrechtelijke organisaties. In dit nieuwe fiscale model voor overheidsactiviteiten wordt nadrukkelijk meer fiscale gelijkheid tussen overheden en het vrije bedrijf rondom vennootschapsbelastingplicht beoogd. Alle activiteiten die via het principe van volkomen concurrentie in een reguliere marktomgeving opereren, worden hierbij gezien als vanaf 2016 belast met vennootschapsbelasting (Vpb). Hierbij maakt het dan niet uit of e.e.a. vanuit het privaatrechtelijke of publiekrechtelijk regime is georganiseerd; het doel i.c.m. de aard van de activiteiten is dan bepalend voor de belastingplicht. In dat geval valt WAA als Gemeenschappelijke Regeling en als overheids-nv met haar werkactiviteiten ook onder de bepalingen van de Wet Vpb. Het lijkt er voorsnog op dat WAA in de huidige wetsvoorstellen "Vpb voor overheidsbedrijven" als uitvoerder van een hogere overheidsopdracht zijnde uitvoering Wsw en zonder winstoogmerk, formeel en materieel onder een vrijstelling zal vallen in de nieuwe wet. Maar omdat e.e.a. nog niet helemaal is uitgekristalliseerd, is dat voorsnog geen zekerheid. Hierdoor loopt WAA (en haar deelnemende gemeenten) het risico dat mogelijke overschotten van het Schap en WAA groep nv in de toekomst worden 'afgeroomd' met vennootschapsbelasting.

2.1.5 Financieringsrisico's

In de wet FIDO (Financiering Decentrale Overheid) is onder andere opgenomen dat gemeenten en gemeenschappelijke regelingen in hun begroting een treasurystatuut moeten opnemen, waarin een uiteenzetting wordt gegeven van de risico's met betrekking tot treasurybeheer. Voor een uiteenzetting van deze risico's wordt verwezen naar de toelichting onder 'Financiering'.

2.2 Bedrijfsrisico's vanuit het ondernemerschap

Door de juridische splitsing vanaf 1-1-2004 loopt het Schap als Gemeenschappelijke Regeling geen directe risico's uit hoofde van het ondernemerschap. Als 100% aandeelhouder in WAA groep nv loopt het Schap deze risico's natuurlijk wel. Immers, de resultaten van WAA groep nv zullen, via de waardering van de deelneming in de nv, een effect hebben op de resultaten van het Schap. Het risico dat voortvloeit uit het ondernemerschap is altijd iets wat blijft, en is inherent aan de structuur en afzetmarkten waarop WAA groep nv opereert.

Een ander risico vanuit die optiek is het gegeven dat met de vaststelling van de strategienota Samen Anders! WAA nadrukkelijk de beweging van "binnen naar buiten" moet maken. Als door interne of externe (markt) omstandigheden de invulling hiervan niet (helemaal) loopt conform afspraken en planning in Samen Anders!, kan en zal dit financiële gevolgen hebben voor zowel WAA als – in het verlengde hiervan – deelnemende gemeenten. Concreet is bij het opstellen van deze begroting uitgegaan van een groeiend opnamevermogen van Wsw-medewerkers door bedrijven in de regio tegen reële tarieven. Er is geen rekening gehouden met mogelijke negatieve arbeidsmarktontwikkelingen zoals een teruglopende vraag, toenemende werkloosheid en/of nieuwe concurrentie voor WAA zoals bijv. Wajongers vanuit de Participatiewet. Ook is geen rekening gehouden met het ontstaan van frictie van SW-medewerkers gedurende het totale vervreemdingsproces van activiteiten. Dit houdt in dat er in deze begroting vanuit wordt gegaan dat SW-medewerkers die a.g.v. een vervreemding niet mee overgaan naar een externe partij naadloos en 1 op 1 binnen WAA alternatief inzetbaar zijn met behoud van toegevoegde waarde. Hier ligt een commerciële uitdaging én een risico.

Last but not least en los van de beweging van "binnen naar buiten" blijft WAA voorsnog uitvoerder voor o.a. groen- en schoonmaakwerk in m.n. de publieke sector. In het kader van mogelijke verdergaande bezuinigingen bij publiekrechtelijke organisaties zoals bij scholen, zorginstellingen maar nadrukkelijk ook gemeenten, neemt het risico van verder achterblijvende omzet uit deelnemende gemeente toe waardoor de exploitatie van WAA groep nv en het Schap verder onder druk kan komen te staan.

Het Schap is eigenaar van alle (onder)gronden, waar altijd en ondanks alle voorzorgsmaatregelen die men treft, milieurisico's aanwezig kunnen zijn. Dit ook omdat de wet- en regelgeving op dit gebied jaarlijks groeit en groeit en vanuit het principe "de vervuiler betaalt" er steeds meer vertaald wordt in regelgeving, uitbreiding in verslag- en regelgeving en in concrete heffingen. Ondanks het feit dat WAA van mening is dat er momenteel geen sprake is van milieurisico's en/ of vervuiling van ondergronden c.a., in welke zin dan ook, is hier wel altijd een latent risico aanwezig.

Per 1 juli 2015 gaat de nieuwe Wet Werk & Zekerheid (WWZ) in. Onderdeel van deze wet is de z.g. transitievergoeding bij onvrijwillig ontslag. Deze transitievergoeding kunnen zowel werknemers met een vast contract als werknemers met een tijdelijk contract ontvangen. Ook werknemers die aaneensluitend 2 jaar ziek zijn geweest kunnen aansluitend hierop recht uitoefenen op deze transitievergoeding. Momenteel zijn deze bepalingen in de Wet Werk & wel opgenomen maar is nog onzeker of dit ook integraal en zonder uitzondering van toepassing is voor personen die een zgn. gesubsidieerd dienstverband hebben zoals Wsw-ers. Voor zowel het Schap als formele werkgever als WAA groep nv als materieel werkgever van Wsw-ers, is dit, met een gemiddelde uitstroom van ruim 40 personen per jaar én een wettelijk bepaalde transitievergoeding van € 15.000 tot € 25.000 per persoon, een onzekerheid die vooralsnog PM is opgenomen maar zeker een majeur risico vormt.

3. Onderhoud kapitaalgoederen

WAA Venlo e.o. heeft behoudens grond geen andere kapitaalgoederen. Derhalve is er geen sprake van onderhoud van kapitaalgoederen.

4. Financiering

WAA kent conform de wet FIDO een treasurystatuut en geeft jaarlijks in een aparte paragraaf in de begroting een beschouwing van de rente en financieringsontwikkelingen zoals het Schap die verwacht. Uitgangspunt is hierbij dat er voldoende inzicht moet zijn in korte en langlopende financieringsrisico's van het Schap en op welke wijze het Schap deze risico's beheerst resp. beperkt. Indicatoren hiervoor zijn, naast het financieringsoverzicht, overzichten van leningenrisico's en renterisico's. Benchmarks hiervoor zijn de wettelijke criteria zoals die in de Wet FIDO zijn vastgelegd voor gemeenschappelijke regelingen.

Onderstaand zijn de kasgeldruimte en de renterisico's weergegeven. Uit beide overzichten blijkt dat het Schap in 2014 ruim voldoet aan de hiervoor geldende normen.

Liquiditeitspositie in relatie tot de kasgeldlimiet

Bedragen x € 1.000

1^e kwartaal 2014

	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Tekort(-) of overschot(+) vlottende middelen
Stappen (1-4)			
ultimo januari	-790	530	-260
ultimo februari	0	1.030	1.030
ultimo maart	0	936	936
(4) Gemiddelde van (3)			569
Stappen (5-9)	Variabelen		Bedragen
(5)	Kasgeldlimiet (KGL)		1.974
(6a) = (5>4)	Ruimte onder de KGL		2.543
(6b) = (4>5)	Overschrijding van de KGL		
Berekening kasgeldlimiet (5)			
(7)	Begrotingstotaal 2014		24.075
(8)	Percentage regeling		8,2%
(5) = (7) x (8) / 100	Kasgeldlimiet		1.974

2^e kwartaal 2014

	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Tekort(-) of overschot(+) vlottende middelen
Stappen (1-4)			
ultimo april	-696	554	-142
ultimo mei	-897	546	-351
ultimo juni	0	2.296	2.296
(4) Gemiddelde van (3)			601
Stappen (5-9)	Variabelen		Bedragen
(5)	Kasgeldlimiet (KGL)		1.974
(6a) = (5>4)	Ruimte onder de KGL		2.575
(6b) = (4>5)	Overschrijding van de KGL		
Berekening kasgeldlimiet (5)			
(7)	Begrotingstotaal 2014		24.075
(8)	Percentage regeling		8,2%
(5) = (7) x (8) / 100	Kasgeldlimiet		1.974

3^e kwartaal 2014

	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Tekort(-) of overschot(+) vlottende middelen
Stappen (1-4)			
ultimo juli	0	686	686
ultimo augustus	0	608	608
ultimo september	0	1.732	1.732
(4) Gemiddelde van (3)			1.009
Stappen (5-9)	Variabelen		Bedragen
(5)	Kasgeldlimiet (KGL)		1.974
(6a) = (5>4)	Ruimte onder de KGL		2.983
(6b) = (4>5)	Overschrijding van de KGL		
Berekening kasgeldlimiet (5)			
(7)	Begrotingstotaal 2014		24.075
(8)	Percentage regeling		8,2%
(5) = (7) x (8) / 100	Kasgeldlimiet		1.974

4^e kwartaal 2014

	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Tekort(-) of overschot(+) vlottende middelen
Stappen (1-4)			
ultimo oktober	0	993	993
ultimo november	0	2.059	2.059
ultimo december	-216	128	-88
(4) Gemiddelde van (3)			988
Stappen (5-9)	Variabelen		Bedragen
(5)	Kasgeldlimiet (KGL)		1.974
(6a) = (5>4)	Ruimte onder de KGL		2.962
(6b) = (4>5)	Overschrijding van de KGL		
Berekening kasgeldlimiet (5)			
(7)	Begrotingstotaal 2014		24.075
(8)	Percentage regeling		8,2%
(5) = (7) x (8) / 100	Kasgeldlimiet		1.974

EMU-saldo		x € 1000			
	Omschrijving	Realisatie 2014	Primaire begroting 2015	Begroting 2015 na 1 ^e wijz.	Primaire begroting 2016
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-2.333	-3.036	-2.106	-3.359
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	0	0	0	0
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	0	0	0	0
4	Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	0	0	0	0
5	Baten uit bijdragen van andere overheden waaronder in het Schap deelnemende gemeenten, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	1.500	3.183	2.283	3.183
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	0	0	0	0
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	0	0	0	0
8	Baten bouwgrondexploitatie: Baten voor zover transacties niet op exploitatie verantwoord	0	0	0	0
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen	0	0	0	0
10	Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	0	0	0	0
11	Verkoop van effecten	0	0	0	0
a	Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	Nee	Nee	Nee	Nee
b	Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?				
Berekend EMU-saldo		-833	147	177	-176

Renterisico vaste schuld

Bedragen x € 1.000

Stap	Variabelen Renterisico(norm)	2016	2017	2018	2019	2020
(1)	Renteherziening	0	0	0	0	0
(2)	Aflossingen	836	836	836	763	763
(3)	Renterisico	836	836	836	763	763
(4)	Renterisiconorm	4.357	4.357	4.357	4.357	4.357
(5a) = (4>3)	Ruimte onder risiconorm	3.521	3.521	3.521	3.594	3.594
(5b) = (3>4)	Overschrijding risiconorm	0	0	0	0	0
Berekening	Renterisiconorm					
(4a)	Totaal lasten boekjaar	21.787	21.787	21.787	21.787	21.787
(4b)	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%	20%
(4) =(4a x 4b/100)	Renterisiconorm boekjaar	4.357	4.357	4.357	4.357	4.357

Volgens art. 2 Wet Fido, betreffende de Regeling Schatkistbankieren voor decentrale overheden, dienen overtollige geldmiddelen in de schatkist te worden aangehouden. Als overtollige geldmiddelen worden bedragen aangemerkt boven 0,75% van het begrotingstotaal, met een minimum van € 250.000.

5. Verbonden partijen

Het Schap kent slechts een verbonden partij, namelijk WAA groep nv (gevestigd aan de Edisonstraat 8 te Venlo), waarvan het Schap 100% eigenaar is. WAA groep nv voert namens het schap de Wsw uit op basis van een contract. Het huidige contract loopt tot en met 31 december 2015.

Het begrote resultaat van WAA groep nv in 2016 is nihil. De begrote totale exploitatie van de WAA groep nv (totaal baten en lasten) over 2016 bedraagt naar verwachting ongeveer € 64.000.000.

6. Lokale heffingen

Het Schap kent geen lokale heffingen.

7. Grondbeleid

Het Schap kent geen grondbeleid. Alle gronden die WAA in eigendom heeft, zijn om niet in erfpacht gegeven aan de WAA groep nv. Het schap houdt de gronden in eigendom en is niet voornemens op korte termijn over te gaan tot verkoop hiervan.

Overzicht van baten en lasten begroting 2016

Overzicht van baten en lasten

	Begroting 2016		Begroting 2015 na 1^e wijziging		Begroting voor wijziging 2015		Realisatie 2014	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Rijkssubsidie Wsw		19.265		21.443		20.623		22.400
Bijdrage niet- deelnemende gemeenten		0		0		0		0
Diverse baten		0		0		0		0
Totale baten		19.265		21.443		20.623		22.400
Administratiekosten	58		57		57		56	
Overige uitvoerings- en plaatsingskosten	21.308		22.923		22.511		24.104	
Personeelskosten bestuur	18		18		18		18	
Rentekosten minus – opbrengsten	172		197		219		206	
Kosten wachtlijstbeheer / herindicatie	102		100		0		224	
Overige algemene kosten	129		126		126		125	
Totale lasten		21.787		23.421		22.931		24.733
Exploitatieresultaat		-2.522		-1.978		-2.308		-2.333
Resultaat deelnemingen		0		0		0		0
Concernresultaat excl. aanvullende bijdragen aan WAA groep nv		-2.522		-1.978		-2.308		-2.333
Aanvullende bijdrage aan WAA groep nv		-837		-128		-728		0
Concernresultaat incl. aanvull. bijdrage WAA groep nv		-3.359		-2.106		-3.036		-2.333
Dekking concernresultaat:								
Gemeentelijke bijdragen Wsw	3.183		2.283		3.183		1.500	
Begroot totaal saldo baten en lasten		-176		177		147		-833
Onttrekkingen aan bestemmingsreserve	289		39		38		39	
Begroot resultaat (te dekken uit resp. toe te voegen uit alg.reserve)		113		216		185		-794

Kasstroomoverzicht

(x € 1.000)

	Begroting 2016	Begroting 2015 na 1 ^e wijz.	Begroting 2015 voor wijz.	Realisatie 2014
Resultaat incl. gemeentelijke bijdragen	-176	177	147	-833
Mutaties in werkkapitaal	0	0	0	1.267
Kasstroom uit operationele activiteiten	-176	177	147	434
Resultaat deelnemingen	0	0	0	0
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	0	0	0	0
Aflossingen van langlopende schulden	- 836	- 836	- 836	- 836
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	- 836	- 836	- 836	- 836
Mutatie geldmiddelen	- 1.012	- 659	- 689	-402

Toelichting op de programmabegroting

Rijksvergoeding Wsw

	Begroting 2016	Begroting 2015 na 1 ^e wijz.	Begroting 2015 voor wijz.	Realisatie 2014
Rijksvergoeding Wsw regulier	19.265	21.443	20.623	22.222
Bij: bonus Begeleid werken	0			178
Af: korting rechtmatigheid	0	0	0	0
Totaal rijksbijdrage	19.265	21.443	20.623	22.400
Aantal SE incl. Begeleid werken	757,2	825,0	810,2	850,57
Rijkssubsidie regulier per SE (x € 1)	25.442	25.991	25.454	26.126

De omvang van de door het Schap van de (deelnemende) gemeenten te ontvangen vergoeding is gebaseerd op de (voorlopige) Rijksbijdrage Wsw bijdrage als onderdeel van het participatiebudget 2016 en een raming van de gemiddelde Wsw-bezetting per gemeente voor 2016 per gemeente. De rijkssubsidie per SE 2016 komt a.g.v. een verwachte korting € 549 lager uit dan in de begroting 2015 na wijziging.

De loonkosten per fte Wsw zullen naar verwachting in 2016 overall stijgen met 1,5% door een brutoloonstijging (volgens CAO) en door het wegvallen van het substitutie-effect van het uitstromen van duurdere medewerkers en instromen van goedkopere medewerkers. De sociale lasten (incl. pensioenlasten) blijven in 2016 naar verwachting gemiddeld op ongeveer gelijk niveau als in 2015.

De subsidieratio (rijkssubsidie t.o.v. de loonkosten Wsw) komt in 2016 uit op 92,7%, ofwel een "subsidiegat" van ca. € 1,4 mio.

Bijdragen niet-deelnemende gemeenten

Als gevolg van eind 2013 bekrachtigde nieuwe bestuurlijke afspraken in de Regio Noord-Limburg tussen gemeenten zijn de bijdragen voor niet-deelnemende gemeenten bij alle werkvoorzieningsschappen in de regio Noord-Limburg, en derhalve ook bij WAA Venlo e.o., vanaf 1 januari 2014 vastgesteld op een nihil niveau.

Overige uitvoerings- en plaatsingskosten

Dit betreft de vergoeding aan WAA groep nv voor het uitvoeren van de Wsw, conform de Uitvoerings- en plaatsingsovereenkomst tussen het Schap en WAA groep nv.

	Begroting 2016	Begroting 2015 na 1 ^e wijz.	Begroting 2015 voor wijz.	Realisatie 2014
Uitvoerings- en plaatsingskosten per SE	28.139	27.785	27.785	28.338
Dekkingsgraad rijkssubsidie :				
Uitvoerings- en plaatsingskosten per SE	0,90	0,94	0,92	0,92

Ten opzichte van de begroting 2015 voor wijziging stijgen de bruto uitvoerings- en plaatsingskosten per SE. In 2015 zijn deze kosten echter eenmalig verlaagd met € 600.000 ter mitigering van de gemeentelijke aandelen in het tekort (gemeentelijke bijdragen) voor

dat jaar. Omdat deze verlaging niet structureel is, is deze eenmalige verlaging niet opgenomen onder de Uitvoerings- en Plaatsingsbijdrage maar onder de post "aanvullende bijdrage aan WAA groep nv". Deze aanvullende bijdrage is in 2015 derhalve € 600.000 lager dan de bijdrage die alleen en sec voor frictie- en transitiekosten in 2015 noodzakelijk is.

Personeelskosten bestuur

	Begroting 2016	Begroting 2015 na 1 ^e wijz.	Begroting 2015 voor wijz.	Realisatie 2014
Salarissen en sociale premies	18	18	18	18
Totaal	18	18	18	18

Rentekosten minus –opbrengsten

	Begroting 2016	Begroting 2015 na 1 ^e wijz.	Begroting 2015 voor wijz.	Realisatie 2014
Rentekosten leningen o/g	163	188	219	214
Rentekosten overige	9	9	0	0
Renteopbrengsten	0	0	0	- 8
Totaal	172	197	219	206

Kosten uitplaatsingen en herindicatie

Dit betreft de vergoeding aan WAA groep nv voor het uitvoeren van het uitplaatsingen en herindicatie van de Wsw, conform de Uitvoerings- en plaatsingsovereenkomst tussen het Schap en WAA groep nv. In 2016 is € 102.000 begroot (2015 begroot € 100.000). M.i.v. 2015 is deze vergoeding verlaagd door het wegvallen van de wachtlijst en de instroom Wsw.

Overige algemene kosten

	Begroting 2016	Begroting 2015 na 1 ^e wijz.	Begroting 2015 voor wijz.	Realisatie 2014
Projectkosten	39	39	38	39
Kosten modernisering Wsw	3	3	0	21
Accountantskosten	45	44	44	44
Onvoorzien	34	33	35	0
Dotatie voorziening oninbare vorderingen	0	0	0	20
Overige	8	7	9	1
Totaal	129	126	126	125

De projectkosten worden, op basis van bestuursbesluiten, gedekt uit de bestemmings-reserve. Tot en met 2014 zijn jaarlijks kosten opgenomen voor extern advies voor ombouw van de huidige SW-organisatie om deze gereed te maken voor een nieuwe toekomst. Vanaf 2015 zijn de contouren voor deze nieuwe organisatie duidelijk en zullen kosten uit dien hoofde derhalve nauwelijks nog opportuun zijn.

Onder de post Onvoorzien zijn, naast een budget voor onvoorziene zaken, in 2015 en 2016 ook middelen begroot om eventuele verschillen tussen de ontvangen Rijksbijdrage en Uitvoerings- en plaatsingsbijdrage Wsw a.g.v. afwijkingen tussen begrote en feitelijk ingevulde Wsw bezetting, bij het Schap te kunnen opvangen.

Aanvullende bijdrage aan WAA groep nv

De simultane krimp én ombouw van de uitvoeringsorganisatie WAA groep nv vanaf 2015, zoals eerder aangegeven en toegelicht, zal gepaard gaan met zowel personele, infrastructurele als contractuele frictiekosten. Ter dekking van deze kosten zal het Schap vanaf 2015 jaarlijks een extra bijdrage betalen aan WAA groep nv. In 2016 zijn deze frictiekosten en de bijdrage hiervoor van het Schap aan WAA groep nv begroot op €837.000 (2015 € 728.000).

In 2015 is, na wijziging van de begroting, op deze bijdrage een bedrag ad € 600.000 in mindering gebracht als begrote incidentele eenmalige bijdrage door WAA groep nv aan het Schap d.m.v. een korting op de uitvoerings- en plaatsingskosten Wsw. Dit ter mitigering van de begrote gemeentelijke aandelen in het tekort voor sec het jaar 2015. Per saldo is de begrote aanvullende bijdrage van het Schap aan WAA groep nv in 2015 hierdoor € 128.000.

Bijdrage uit bestemmingsreserves

Specifieke projectkosten ad € 39.000 worden op basis van bestuursbesluiten gedekt uit bestemmingsreserves.

In 2016 is de verwachting dat het Schap eenmalig een bijdrage van het Rijk zal ontvangen uit de op rijksniveau voor herstructurering vrijgemaakte middelen onder de zgn. Motie Kersten. Deze additionele en incidentele middelen van naar verwachting € 250.000 zullen in 2016 één op één en direct worden ingezet ter financiering van de transitie en frictiekosten voor 2016 en ter beperking van de gemeentelijke aandelen in het tekort (gemeentelijke bijdrage) voor 2016.

Gemeentelijke bijdrage Wsw

Bedragen x € 1000	Begroting 2016	Begroting 2015 na 1 ^e wijz.	Begroting 2015 voor wijz.	Realisatie 2014
Gemeentelijke bijdrage i.v.m.				
• dekking regulier exploitatietekort	2.455	2.455	2.455	1.500
• incidentele verlaging	0	-900	0	0
• frictiebijdrage	728	728	728	0
Totaal gemeentelijke bijdrage Wsw	3.183	2.283	3.183	1.500
Aantal SE incl. Begeleid werken	757,2	825,0	810,2	850,57
Gemeentelijke bijdrage per SE (x € 1)	4.204	2.767	3.929	1.764

Kengetallen

Bedragen in €	Begroting 2015 na 1 ^e wijz.	Begroting 2015 na 1 ^e wijz.	Begroting 2015 voor wijz.	Realisatie 2014
Aantal Wsw-ers in SE (gemiddeld)	757,2	825,0	810,2	850,57
Rijkssubsidie regulier per SE	25.442	25.991	25.454	26.126
Uitvoerings- en plaatsingskosten per SE	28.139	27.785	27.785	28.338
Dekkingsgraad rijkssubsidie : uitvoerings- en plaatsingskosten per SE	0,90	0,94	0,92	0,92
Ziekteverzuim Wsw	12,0%	12,0%	12,0%	15,7%